

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		in upravnistvu prejemati:	
celo leto naprej	K 24.—	celo leto naprej	K 22.—
pol leta	12.—	pol leta	11.—
četrt leta	6.—	četrt leta	5.50
na mesec	2.—	na mesec	1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v priliku levo), telefon št. 34.

Ljubljana vsak dan svezor izvenredni nedelje na prostovolje.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ohr.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25.—	celo leto naprej	K 30.—
pol leta	13.—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6.50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2.30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Iz parlamenta.

Dunaj, 23. aprila.

V parlamentu je danes neobičajno živahno. Vsak hip sreča poslanca in dopoldan je izgledalo, kakor da bi se zbornica pripravljala na sejo. Treba pa se je le ozreti skozi steklena vrata velikega grškega vestibula ven na drogeve s cesarskim orlom — kjer plapolajo v času zasedanja črno-zolte zastave, treba je pogledati v veliko sejnico, kjer vlada tišina in katere črne klopi so pospravljene. Parlament ne zaseda, po volji in po velji grofa Stürgkha praznuje in le-nuhari. Mnogi poslanci, ki so se danes zbrali v državnozbornski palači so prihiteli po drugih opravkih: prignala jih je predvsem politična rado-vednost. Akcija za skorajšnjo otvori-tve državnozbornskega zasedanja, je kakor se pravi »v polnem teku«. Nikdo ne verjame, da bo imela ka-kršnekolik uspehe, toda vsak bi bil rad »poleg«, vsak bi rad posvetil par do-brih besed trpečemu parlamentarizmu in potožil, kako bridko da občuti neznoznost konstitucionalni položaj države. Kakor posamezniki, tako tu-di klubi in stranke. Zasedanje držav-nega zbora je potrebno, je nujno, re-žim § 14. je škodljiv, sedanje razme-re so neznozne, treba nekaj storiti — toda... Ta »toda« je neizogiben, on je sam za sebe čin, dejanje, on je in-karnacija močdrosti in konstitucional-nosti naših parlamentarnih strank. Vse izjave posameznikov, klubov so bob v steno, dokler se končujejo s »toda« in ne z »zato«. Tudi »akcija« o kateri se posvetuje danes parla-mentarna komisija poljskega kluba spada v rubriko »ut aliquid fieri videatur«. Poljski klub bo morda res sklenil, poprijeti inicijativo za vzpo-stavljenje parlamentarizma, toda kakšna da bo ta »inicijativa«, o tem so si Poljaki popolnoma na jasnem. Obrniti se hočejo na vlado in na stranke z vprašanjem »kaj mislite«, kar se kakor znano pravi sondirati razpoloženje. In stavimo, da ne bodo šli niti za korak dalje, akoravno bi dobili od vseh klubov odgovor: »Mi-slimo, da je nujno potrebno, da se parlament čim prej sestane.« Polja-kom ni treba, da grofa Stürgkha še posebej poprašujejo, kako da sodi on; intimnost medsebojnih odnoša-

jev med Poljaki in grofom Stürgkhom je tako velika, da so podobne formal-nosti nepotrebne: Poljaki so izvrst-no podučeni, da grof Stürgkh noče zasedanja in vedó, da se morajo kot vladina stranka tudi po tem ravnati. Zlasti sedaj ne, ko se poljski klub pe-ča z zasedanjem dveh ministrskih foteljev in imenovanjem novega de-želnega maršala v Galiciji... Pri da-našnjih razmerah med strankami je uspeh akcije za rešitev parlamenta-rizma tudi že radi tega izključen, ker so povzeli za inicijativo — socijalni demokrati.

V parlamentu se je danes živah-no razpravljalo vprašanje: kako dolgo potraja sedanje stanje in na kak-šen način bo končalo. Iz vladnih kro-gov se čuje, da bo grof Stürgkh po-skušal navezati nova pogajanja med Čehi in Nemci in sicer za časa dele-gačnega zasedanja. Seveda le pod pogojem, da se Čehi izognejo vsake ostrejšje taktike ter ne pokvarijo raz-položenja. Poznavalci razmer sodi-jo, da je obnovev češko nemških pogajanj za enkrat skoro izključena ter svarijo se udajati v tem oziru ka-kršnimkolik nadam. Če se ne zgo-dijo med tem popolnoma nepričako-vane stvari, bo torej politična situ-vacija na jesen skoraj ista, kakor je danes, rednemu delovanju parlamen-ta se bodo stavile torej tudi oktobra ali novembra iste zapreke. Ker pa vendar ni verjetno, da bi vlada hote-la preprečiti tudi jesensko zasedanje (trajno se absolutizem ne more več vzdržati), je treba računati z raznimi eventualnostmi in političnimi spre-membami, ki se preko jeseni ne dajo več odlagati. Eno je gotovo: grof Stürgkh je izgubljen. Njegova dem-ijsija je predpogoj sanacije političnega položaja. V parlamentarnih krogih pridobiva ideja parlamentarizacije vlade zopet vedno več tal. Vendar pa se smatra, da je neizvedljiva, dokler vladajo v državnem zboru dosedanje razmere in dosedanji napeti odno-šaji med strankami. Pričakuje se to-rej, da bo grof Stürgkh predno odide, oktroiral češko - nemške pravne zakone ter na ta način odstranil če-ško - nemško vprašanje vsaj za ne-kaj časa zopet s pota, ali pa da bo parlament razpustil in skušal v novih volitvah doseči konzervativnejšo se-stavo državnega zbora. K temu ko-raku ga posebno silijo krščanski so-

cijalci, toda izkušnje njegovega prednika barona Bienertha iz l. 1911. baš niso vzpodbudne. Mogoči so pa tudi dogodki, ki bi povzročili morda popolnoma drugačno rešitev konsti-tucionalnega vprašanja, kakor pa jo danes pričakujemo.

Mnogo poslancev je prispelo dan-es na Dunaj, da se približe informi-rajo tudi o cesarjevem zdravju. Vsak upa, da bo v parlamentu izve-del, kaj misli vlada, kake so njene in-formacije, kakšne tajnosti da so pro-dre iz dvorjanskih krogov. Poslan-ci, ki so včeraj čitali, da se vladarju na dobro obrača, so danes razočara-ni. Iz Schönbrunn prihajajo resnej-ša poročila in eno je gotovo, da se o odločilnem preobratu vladarjeve bo-lezni nikakor ne da govoriti. Dokler se nahajajo v pljučih od zdravnikov dognani bacili »diplokokii« — tako dolgo je brez obzira na trenutno zboljšanje ali poslabšanje vladarjevega zdravstvenega stanja položaj re-sen. Tako pravijo zdravniške infor-macije, ki pristavljajo, da je sedaj glavno, da ostane tudi srce cesarske-ga bolnika krepko. Čim dalje traja bolezen, tem bolj je treba paziti na srce. V parlamentarnih krogih se pri-poveduje, da se je posrečilo pregovo-riti vladarja, da se ne muči preveč z dnevnimi svojimi posli. Cesar je na to pristal in si skuša svoje vsakda-nje delo nadomestiti z živahnim raz-govarjanjem s svojo neposredno okolico — kar pa zdravnikom zopet ni všeč. Tu pa tam vidiš v kuloarju kakega izmed »dobro informiranih«, ki ima morda zveze z dvornimi kro-gi, z najvišjimi državnimi funkcijo-narji. Na vprašanja, kako je v Schön-brunnu odgovarja: »dobro, dobro« — toda obraz se mu ne razjasni in glas njegov ni preveč prepričeval-en...

Bolezen našega cesarja.

Snoči je bil izdan o boleznih naše-ga cesarja sledeči uradni bulletin:

Katar manjših pljučnih cev-k je izginil, tako da je opaziti samo še sledove, v večjih bronhijah pa traja neizpremenjeno naprej, vsled tega sili cesarja tudi še vedno kašelj. Ape-tit in moči cesarja so neizpremenjeni in popolnoma zadovoljivi. Cesar je

prebil petčetr ur pri odprtem oknu na solcu. — Podpisana: Dr. Kerzl, prof. dr. Ortner.

V cesarjevem zdravstvenem stanju se torej tudi včeraj ni izvršila nobena posebna izprememba. Cesar se je počutil kljub slabo prebiti noči čilega in je imel dober apetit. Čez dan je cesar opravljal svoje navadno delo. Tudi ni imel mrzlice in utripa-nje žile je popolnoma odgovarjalo normalni temperaturi. Objektivno ni zaznamovati nobene bistvene izpre-membe katarja. Vedno še se drži katar v desnem vrhu pljuč ter se le počasi boljša. Cesar se odkašlja-laje, kakor ponoči. V splošnem je zdravstveno stanje zadovoljivo.

O kakih dispozicijah za cesarje-vo potovanje na jug sedaj še ne mo-re biti govora, dokler niso objektivni znaki katarja popolnoma izginili. Da bi katar kar naenkrat ponehal, o tem ne more biti govora, vsled česar mo-rajo zdravniki še vedno skrbno paziti na vsak najmanjši pojav.

O Albaniji.

»Piccolo« prinaša iz Valone in-tervju z albanskim poslanikom na dunajskem dvoru Sureja Bej Floro. Na vprašanje glede Epira je odgovor-il, da je epirsko vprašanje že popol-noma rešeno. Grška vlada je oficijal-no sporočila albanski vladi, da bo te-ko par dni popolnoma izpraznila Epir. Tudi sveti bataljoni se bodo umaknili iz Epira. Albanska vlada je dala Epircem isto, kakor vsem dru-gim Albancem. Tudi Grki bodo imeli pravico, vstopiti v albansko orožni-štvo. Poduk se bo smel vršiti v gr-škem jeziku, od četrtega šolskega le-ta naprej pa se bodo morali učiti tudi Grki albanskega jezika. Glede Esad-paše je mnenja, da je ves njegov vpliv samo posledica njegovega do-stojanstva, v ostalem pa je Esad pa-ša popolnoma vdan vladarju. Pač je imel Esad paša afero s holandskim polkovnikom Thomsonom. Stal je namreč na stališču, da ima holand-ska misija pač nalogo, organizirati albansko orožništvo, v ostalem pa se mora pokoriti zahtevam vlade in vojnega ministra. Zdi se, da je bil Thomson drugega mnenja, zato ga je albanska vlada pozvala, da se mo-ra vzdržati vsake ingerence na al-banske vladne posle.

O holandskem polkovniku Thom-sonu, ki je bil imenovan za guber-natorja severnega Epira, poročajo, da je zbolel za pljučnico in da leži bolan v Draču.

Vojna med Zedinjenimi dr-žavami in Mehiko.

O zavzetju Veracruz poročajo še sledeče podrobnosti: Bombardir-anje mesta se je pričelo ob 8. zjutraj. Mesto je zasedlo 3000 ameriškkih vojakov. Transportna ladja »Prai-rie« in križarka »Chester« sta stre-ljali pol ure na mesto s petcolnimi to-povi. Mnogo hiš in javnih poslopij, vojaška akademija in arzenal, je bilo razdejanih. Amerikanci so udrli v mesto, ter prepodili mehikanske vo-jake iz ulic. Udrli so tudi v hiše in na strehe, od koder so Mehikanci stre-ljali. Ob pol 2. je bilo mesto v ame-riškanskih rokah. Poveljnik ameri-kanskih čet je nato pozval hotelirje in trgovce, da naj zopet odpro svoje hiše in trgovine. Po hišah so iskali Amerikanci po oboroženih in po vo-jakih. Amerikanci so imeli 12 mrtvih in 50 ranjenih. Izgube Mehikancev še niso znane. Mnogo mrtvih leži pred hišami na cesti. V neki hiši, kjer se nahajala menjalnica, je bilo 12 oseb od enega šrapnela ubitih. Amerikanci so vjeli 200 Mehikancev. Mehikanski general Maas z mehikanskim voja-štvom se nahaja sedaj kakih 30 km od Veracruz. Po drugih poročilih so se Amerikancem ustavljali v Vera-cruzu večinoma samo civilisti. V no-či od torka na sredo so v še nezase-denih delih mesta ljudje udrli v razne prodajalne, zlasti pa v žganiarne. Admiral Fletcher je izročil alkaldu Diazu, edinemu mehikanskemu urad-niku, ki ga je mogel dobiti, sledeči poziv:

Sedaj pred Veracruzom stoječa vojna moč se čuti prisiljena, da zase-de carinski urad in pristanišče. Pro-simo vas, da nam pomagate vzdržati mir in preprečiti vse, kar bi dalo po-vod za sovražnosti. Vojna sila Zedi-njenih držav se namerava vmešavati v civilne zadeve mesta Veracruz le v toliko, v kolikor bi bilo to v ozirom na javni red in na zdravje potrebno. Prebivalci lahko mirno opravljajo svoje posle ter se lahko čutijo varne pod zaščito mornarice Zedinjenih dr-

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.

(Dolje.)

XIII.

Ko je šel Prasville v svojo pisar-no je zapazil v predsobi gospoda Ni-coleta, ki je sključen in z bolehnim obrazom sedel na stolu in ni vedel kam bi dal svoj klubok, svoj dežnik in edino rokavico.

— Pravi je, si je rekel Prasville, ki je doslej mislil, da mu je Lupin koga drugega poslal. Oseba je pri-šel... naj kdo reče, kar hoče, ta mož ima neverjeten pogum.

Zaprli je vrata svoje pisarne za seboj in poklical svojega tajnika.

— Gospod Lartigne mu je rekel. Sprejel bom zdaj silno nevarnega človeka in najbrž ne bo moje pisarne zapustil drugače, kakor z vklepeni-ma rokama. Čim stopi ta človek v mojo pisarno, pokličite kakih deset agentov, naj počakajo v predsobi in v vaši sobi. Kakor hitro zaslišite zape-ti moj zvonček, pridite vsi z revol-verji v roki v sobo in primite tistega človeka. Ali ste me razumeli?

— Da, gospod generalni tajnik.

— Nič obotavljanja! Na to vas posebno opozarjam. Planite vsi na-enkrat v sobo z revolverjem v roki! Razumete? In zdaj mi pošljite gos-poda Nicolea sem.

Prasville je na svoj električni zvonček položil polo papirja in za knjiže na mizi skril dva velika re-volverja.

— Zdaj pa naj se igra začne, je rekel sam sebi. Če ima listo podkup-ljenih poslancev, vzamem njo, če li-ste nima, pa primem njega. Naj-bolje bi seveda bilo, dobiti oba. Do-biti Lupina in listo en dan in po tem škandalu danes zjutraj, to bi bil zame uspeh velikankega pomena.

Od vrat se je zaslislalo trkanje. — Notri, je zaklical Prasville, notri, gospod Nicole. S plahimi ko-raki je vstopil gospod Nicole v sobo in se vsedel na skrajni konec odka-zanega mo stola.

— Prišel sem... da bi nadalje-vala svoj včerajšnji pogovor... Oprostite, da sem se zamudil.

— Prosim malo potrpljenja, je dejal Prasville in pohitel k svojemu tajniku.

— Gospod Lartigne, pozabi sem vam povedati... preiščite hod-nike in stopnice, če ni tam kaj so-krivcev tega človeka...

Vrnivši se v svojo pisarno, se je Prasville vsedel, kakor človek, ki je pripravljen na dolg in zanimiv pogo-vor in je začel:

— Torej, kaj ste rekli, gospod Nicole?

— Rekel sem, da prosim odpu-ščenja, ker nisem prišel že snoči. Zadržan sem bil, gospa Mergy...

— Da, to ste morali domov spraviti.

— Moral sem zanj skrbeti. Saj si lahko mislite obupanje te nesrečne žene... Njen sin pred smrtjo... in pred tako strašno smrtjo. O tisti uri ni bilo na nič drugega več računati, kakor na kak čudež... na nekaj ne-mogočega. Tudi jaz sem izgubil vsa-ko nado... v takih okoliščinah iz-gubi pač vsakdo pogum.

— A meni se zdi, je opomnil Prasville, da ste odhajale od tod ime-li namen iztrgati Daubrecqu njegovo tajnost na vsak način in za vsako ceno.

— To je res, a Daubrecqa ni bilo v Parizu.

— Ah?

— Ne! Pustil sem ga peljati se z avtomobilom.

— Vi imate svoj avtomobil, go-spod Nicole?

— Da, slučajno imam star stroj. Daubrecq je torej potoval v avtomo-bilu, to se pravi, na strehi tega av-tomobila je ležal v zaboji, v kateri sem ga dal spraviti. Žal da avtomo-bil ni mogel priti pred časom, dolo-čenim za obglavljenje, sicer...

Prasville je kar strmel. Če je bil še v kakem dvomu, kdo da je go-

spod Nicole, ga je zdaj minil. Zabiti živega človeka v zaboj in ga peljati na strehi avtomobila čez celo Fran-cijo, to si je mogel izmisliti samo Lupin in samo Lupin je mogel to s hladnokrvno predrznostjo pripo-znati.

— Torej, kako ste se potem od-ločili, je vprašal Prasville.

— Poiskal sem drugo pomoč.

— In ste jo našli?

— Mislim, da je to vam, gospod generalni tajnik, ravno tako znano, kakor meni.

— Kako to?

— No, kaj niste prisostvovali proceduri pri giljotini?

— Da!

— Potem vendar veste, da je bil Vaucheray ustreljen in eden funkci-onarjev ranjen, in lahko ste si mi-slili...

— Ah, je kakor z grozo zaklical Prasville in priznavate, da ste da-nes zjutraj streljali...

— Seveda! Saj mi ni bila odpra-ta druga pot! Lista podkupljenih po-slancev je bila po vašem spoznanju ponarejena, Daubrecq, ki ima prist-no listo, pa je mogel dospeti v Pariz šele po izvršenem obglavljenju. Ni mi ostalo nič drugega, kakor da za-držim obglavljenje Gilberta. Da, da sem ustrelil grdega morilca Vau-cheraya, ki ima mnogo umorov na vesti, ter ranil enega funkcionarja, sem provzročil tako zmešnjavo, da je

bilo obglavljenje Gilberta nemogoče in sem pridobil tiste ure, ki so po-trebne, da se stvar uredi.

— Gotovo, gotovo, je pritrdjeval Prasville, ne da bi vedel, kaj govori.

— Kajneda? To daje vladi, pre-zidentu republike in tudi meni po-trebni čas, da stvar dobro premisli-mo. Jaz vendar nisem mogel dopu-stiti, da bi nedolžnemu človeku gla-vo odsekali. Na noben način. Zato sem to preprečil. Kaj pravite k temu, gospod generalni tajnik?

Prasville je imel marsikaj reči, a je le kratko izjavil:

— Mislim, da mora biti izvršten strelec, kdor na stopetdeset korakov ustrelil človeka, ki ga hoče ustreliti in rani drugega človeka, ki ga hoče samo raniti.

— Sem nekoliko izvežban, je skromno rekel gospod Nicole.

— Tudi se mi zdi, da ste ta svoj načrt že dolgo pripravljali.

— Kaj še! Kako se motite! Če bi me ne bil moj sluga, ko sem že le-žal, prebudil iz spanja in mi povedal, da pozna tisto hišo na bulevardu Arago in da se iz tiste hiše da morda kaj storiti, potem bi bila Gilbertu se-daj že glava odsekana in tudi gospe Mergy bi ne bilo več med živimi.

— Mislite?

— Da! Posebno pa se mi je do-padla misel mojega sluga, ker ste mi vi delali take težave.

(Dolje prihodnjik.)

žav. Vsem hišnim posestnikom pa priporočam, da pazijo na to, da ne bo nobeden streljal iz oken niti na ameriške čete, niti na koga drugega. Tako postopanje, ki je proti vojnemu zakonu, bi imelo za posledico najstrožje odredbe.

Tujci v Veracruzu so se zatekli na neki parnik, ki leži pred pristaniščem.

Poročila o Tampicu se glase zelo različno. Tako ve eno poročilo, da je dobil kontreadmiral Badger povelje, da odplove pred Tampico. Druga brzojavka zopet poroča, da so Amerikanci Tampico že zasedli. Najnovejša brzojavka iz Washingtona pa se glasi: Da je tekla v Veracruzu kri, je predsednika Wilsona naravnost potrla. Predsednik Wilson je izdal takoj nato povelje, da naj se nadaljne sovražnosti ustavijo. V najbližnjem času tudi ni pričakovati v Tampicu nadaljnjih korakov. V Washingtonu so mnenja, da bi se mehiška posadka v Tampicu, ki šteje 3000 mož, energično ustavljala Amerikancem, ki bi morali imeti najmanj 6000 mož na razpolago, katerih pa sedaj še nimajo.

Kar se tiče mehiških vstašev, je skor brez dvoma, da se bodo postavili na stran Mehike. Baje je pozval vodja vstašev Caranza ameriško vladu, da naj nemudoma ustavi sovražnosti in odpokliče svoje čete, sicer bi se ves mehiški narod složno bojeval proti Zedinjenim državam. V Washingtonu je ta izjava zelo presenetila, zlasti ker je bil predsednik Wilson izjavil, da sovražnosti niso naperjene proti mehiškemu narodu. Sporočilo vstaškega generala Caranza predsedniku Wilsonu pravi med drugim: Medtem, ko se je pričakovalo, kakšno stališče bo zavzel kongres napram Wilsonovega sporočila, so se izvršile v Veracruzu sovražnosti, ki jih vstaška vlada ne bi bila pričakovala od vlade, ki je opetovano izrekla svojo željo, ostati v dotiki z mehiškim narodom. Caranza pravi, da izpolnjuje s to svojo noto le svojo patriotsko dolžnost, da ne pusti nobenega sredstva neposkušene, predno ne prekineta obojestransko prijateljskih odnosov. Mehikanski narod Huerte ne priznava in Huerta tudi ni upravičen, zahtevati zadoščenja, ali pa dati zadoščenje. Njegova protipostavna dejanja bi konstitucionalistična sodišča brezpogojno in do skrajnosti zasledovala.

Štajersko.

Iz politične službe. Namestnik je imenoval praktika Riharda Korošca za nam. koncipista.

Miha Brenčič izpodriva Meška. Poročali smo že zdavne, da je neki župnik na klerikalnem shodu pri Sv. Barbari v Halozah naznanil Brenčičovo kandidacijo za prihodnje deželnozborske volitve. Ker bi Ozmec rad ostal poslanec, bi moral napraviti pujskemu Mihcu prostor Meško. In faktično Meška ne puste v pujski okraj več na shode; zadnjo nedeljo je bil napovedan njegov shod v ormoškem okraju pri Sv. Miklavžu, a prišel je — Miha Brenčič. Seveda Brenčič ima premožno žlahto in v Mariboru so denarja zelo potrebni. Zato bo tudi Miha mesto Meška v deželni zbor kandidiral. Meško je sicer priprost, a pošten človek in mu bo še bridko žal, da se je dal od častiljivega dr. Korošca tako grdo zlorabiti.

Trbovlje. V nedeljo 26. t. m. se vrši ob 4. uri popoldne v dvorani Fortea občni zbor moške podružnice C. M. D. Po obnem zboru se vrši zelo zanimivo predavanje »O vse-nemškem gibanju«. Predaval bo dr. Leo Brunčko, podpredsednik Zveze narodnih društev v Celju. Vabimo vse Slovence in Slovenke, da se udeležijo tega važnega zborovanja oziroma predavanja. Člani naših društev naj pripeljejo znanje in znanke, če tudi niso naši člani seboj. Vabljen je vsak brez razlike stanu in mišljenja. Vstopnina prosta.

Kozje. Veliki živinski in kramarski sejm se vrši dne 27. aprila t. l. v Kozjem. Sejmarij se opozarjajo na novo mestno tehtnico, katera bo ta dan brezplačno na razpolago. Vstop v sejmarijo za živino je vstopnina prost. Ker je pričakovati ogromno število lepe živine, se kupci vljudo vabijo. — Trško županstvo.

Iz Laškega trga. Vilo »Karolo« je kupil od g. Al. Krajncarja g. Edo Jevnikar, vpokojeni nadučitelj iz Zg. Šiške pri Ljubljani.

Iz Slovenske Bistrice. Preteklo soboto je stal pred tukajšnjim kazenskim sodiščem »stari grešnik«, iz občinskega sveta izbaceni »lepi« Anton Oratsch, ki igra v kroniki slovenjebistriškega kazenskega sodišča v zadnjem času med Bistričani zelo važno vlogo. Bivši občinski svetnik zna na poseben način razvijati svoje nemčurske manire. Mož brihtne gla-

vice hoče biti pri tem menda pravičen. Zato pa se s svojim jezikom ne dotika le Slovencev, temveč tudi lastnih bratcev. Pri nas obstoja namreč takimeno »Pfeifenklub«, ki stoji na strogo nemškonskonalnem stališču in s svojimi prispevki izključno podpira le najbolj zagrizena nemška društva. Krojač Oratsch pa je svoj jezik obrisal tudi v to društvo, ki je moralo po svojem predsedniku iskati zadoščenja pred sodiščem. »Hočeš, nočeš, moraš plačati, ali pa hajd na ričet brez svinjskih, kož« tako je zaklical falirani mestni svetnik, ko je slišal obsodbo, da mora plačati 30 K denarne globe. Nadut Nemčur Oratsch pa menda tudi preteklo soboto ni postal pametnejši, ampak le za eno kazeno bogatejši. Ljudi take vrste pa slovenjebistriški nemškutarjem iz srca privoščimo.

Iz Svetinji pri Ormožu. Pretečeni dni so, kakor dosedaj že več let, Sigmundovi viničariji v katranu »kuhali« kolje na prostoru, ki je od najbližje gospodske hiše kakih dvajset metrov, od zraven stoječe viničarije in šolskega poslopja po nekoliko bolj oddaljeno. V torek, dne 21. aprila ob pol štirih popoldne pa je vsled presilnega kurjenja katran vzpljel čez kotel in se vžgal in seveda tudi kakih 40 do 50 kolov, ki so se ravno kuhali. Velikanski stebel plamena in še večji črnega dima se je vzdignil hipoma visoko proti nebu. Ljudje so vsepovsod od strahu odreeneli klicati: »Svetinje gorijo!« Hvala bogu, da temu ni bilo tako, a da se ni pripetila večja nesreča, se je zahvaliti oskrbniku g. Treiberju, ki je z železnim haklom kotel podr, na kar so z zemljo zadušili. Ko bi ne bilo nagle pomoči in če bi vlekel močnejši veter, zgoreli bi Sigmundovi hrami in po vrsti dalje šola, cerkev, župnišče in druga okoli stoječa poslopja. Tudi požarna bramba ivanjkovska je bila že alarmirana. Ta dogodek pa naj bo v svarilo vsem dosedaj gasilnemu društvu sovražnim občinskim odborom svetinjske župnije, velikevoč jim naj bo v spodbudo, da občinski odbori požarno brambo z izdatnimi doneski podpirajo, da bo v slučaju resnice predvsem s cevmi zadostno opremljeno.

Iz Ptuja. (Slovensko gledališče.) V nedeljo dne 26. t. m. se vprizori v dvorani Narodnega doma zgodovinska igra »Za pravdo in srce« spisal Anton Medved. Vabimo občinstvo, da se te prireditve v velikem številu udeležijo. Društvo se ni bala ne stroškov in ne truda, ki jih zahteva ta vprizoritev, zato tudi pričakujemo od strani občinstva izdatne naklonjenosti. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer in prosimo, da se pravočasno prostori zasedejo, ker se z ozirom, da je igra precej dolga in potrebuje mnogo sprememb, s pričetkom ne bo odlašalo.

Št. Vid pri Ptuj. Obesil se je tukaj 22. t. m. kmet Franc Pernat iz Pobrežja. Prišel je v zadnjem času po lastni krivdi v denarne stiske. Bil je član občinskega odbora, krajnega šolskega sveta in njegov nekdanji načelnik. Tukajšnji štajercijanci zgubijo z njim precejšnjo oporo.

Koroško.

Priseljevanje italijanskih delavcev. 20. t. m. pripeljal je posebni vlak na postajo v Beljaku 34 železniških vozov Italijanov, od koder jih odide 14 vozov v Solnograd (481 mož), 3 vozovi v Brezenc (73 mož), 5 vozov v Št. Vid ob Glini (161 mož), 2 vozova (85 mož) ostaneta v Beljaku. Poznejši vlak je pripeljal v Beljak še 17 vozov samih pristnih Italijanov iz kraljevine, ki bodo poleti služili denar po celi Avstriji, v jeseni pa z denarjem jo popihali zopet v blaženo domovino.

Preprečena izselitev ljubezni željne dvojice. Iz Beljaka poročajo, da so službojuči agenti izseljevalne kontrolne komisije 20. t. m. na koldvoru prijeli nekega mladega hrvaškega fanta, ki se je v družbi 15letnega dekleta hotel izseliti v inozemstvo, ne da bi imel za to dovoljenje. Dekle, ki se je izdajalo kot sestra mladega Hrvatca, se je pri aretaciji strašno jokalo ter ni hotelo od njega iti. Priznalo je končno, da ni njegova sestra, marveč da je oba vezala le ljubez. Oblasti so poslale oba z istim vlakom nazaj v domovno občino na Hrvaško.

Tatvina, ki se je izplačala. V Rotah so vlomili te dni še neznan tatovi v hišo posestnika Frana Kattinca. Odnegli so tatovi hranilno knjižico s 1500 K, dalje 60 K denarja, veliko srebrno remontoirsko uro z nikelnasto verzičo v vrednosti 40 K, enajst velikih prekajenih klobas v vrednosti 11 K in eno sekiro. Za časa vloma ni bilo v hiši že več dni nobenega človeka, tako, da se ne more natanko dognati, kdaj se je vlom iz-

vršil. Hiša je bila pa dobro zaklenjena. Hišna vrata, kakor tudi zaklenjena sobna vrata in vrata omare so vlomilci razsekali s sekiro. O storilcih, ki so morali biti dobro poučeni o razmerah pri tej hiši, orožništvo kljub vestnemu poizvedovanju ni moglo najti še nobenega sledu.

Drobne novice. Poskušen samomor. V Ratendorfu ob Glini poskusil si je 19. t. m. končati življenje 64letni pletarski mojster Jošt s tem, da si je hotel prerezati vrat. Vendar se mu to ni posrečilo, marveč je ostalo le pri ranitvi. Poskusil si je vzeti življenje radi tega, ker je bil mnenja, da je njegova prilježnica, s katero ima že 4 otroke, na plesu preveč plesala z nekim vojakom. V ponedeljek je šel nesrečnež še sam v bolnišnico v Beljak. — Tatvina obleke. V Beljaku je neznan tat ukradel dvema hlapcema več obleke. Enemu je pobral hlače in klobuk, drugemu celo obleko in čevlje. Razven tega sta pobrala tudi en nahrbtnik, v katerega sta ukradene stvari pobasala. Vse dosedanje poizvedbe so bile brezuspešne. — Nočni obisk tatov. Včeraj ponoči so odnesli neznani tatovi z dvorišča neke hiše na Ljubljanski cesti velik zaboj obleke in so ukradli tudi trem strankam v hiši ure z verižicami in čevlje. Za hlevom, ki stoji v bližini hiše, so našli prazen kovček, pri njem pa veliko dleto. O storilcih nimajo še nobenega sledu.

Primorsko.

Laški hujškalci in slovensko dijaško manifestacijsko zborovanje v Gorici. Kakor smo že poročali, priredi celokupno slovensko goriško dijaštvo v nedeljo, 26. t. m. veliko manifestacijsko zborovanje v Trgovskem domu za naše narodne zahteve. To zborovanje pa silno bo v oči goriške Italijane, ki se boje, da bi s tem zborovanjem zgubila Gorica svoje laško lice. Ker ne morejo preprečiti zborovanja, hočejo z demonstracijami zmanjšati vpliv slovenske manifestacije. »Eco« javlja, da priredijo isti dan in ob isti uri laški dijaki svoje zborovanje. Da pa še bolj pokažejo, da jim je le na izzivanju, prepisali so dobesedno slovenski dnevniki red zborovanja. Konec njihovega oklica pa napoveduje demonstrativen obhod po goriških ulicah. Iz njihovega oklica je torej jasno razvidno, da hočejo na vsak način povzročiti nemire, da hočejo biti verni bratci prepečev na Revoltelli v Trstu.

Pritožba dr. Luzzatta odbita. Odvetnik dr. Luzzatto v Gorici, ki je bil svoj čas pred porotnim sodiščem obsojen na 3 mesece zapora, a potem v Trstu popolnoma oproščen, pritožil se je na justično ministrstvo radi one razsodbe in zahteval 66.819 K odškodnine. Justično ministrstvo je njegovo pritožbo zavrnilo. Pritožil se je nato na državno sodišče, ki je pa tudi zavrnilo njegovo pritožbo in zahtevo kot neupravičeno. Še honorirajo naj se temu poštenjakoviču njegove goljufije!

Samomor ravnatelja linolejske tvornice. Kakor smo že včeraj poročali, ustrelil se je ravnatelj linolejske tvornice v Trstu, 35letni Rudolf Hoffmann. Prepeljali so ga v splošno tržaško bolnišnico, kjer so ga takoj hoteli operirati. Toda ves trud je bil brezuspešen, Hoffmann je umrl predno so ga mogli operirati. Nepričakovana smrt pokojnega Hoffmanna je v industrijskih krogih napravila globok vtisk.

Begunec iz ječe pri jezuitih aretiran. Predsnočnim okoli 6. popoldne je v ulici Calice v Trstu službojuči redar opazil tri sumljive osebe, ki so stale pred železnimi vrati nekega ondnotnega dvorca. Ko je stopil bližje, so se mu trije umaknili. Tam, kjer so stali, pa je našel redar voščeno kepo, v katero je bila že odtisnjena notranja oblika ključavnice. Tatovi so hoteli najbrže ponoči vlomiti v oni dvorec ter jih je redar zasačil ravno, ko so si hoteli oskrbeti ključ. Stopil je za njimi ter enega od njih ujel. Ta mu je med potjo na stražnico povedal, da je oni Gvidon Prelj, ki je 18. t. m. pobegnil iz ječe pri jezuitih. Povedal je nadalje, da ni bil v družbi ostalih dveh pobeglih tičkov, temveč se je dal prijeli le zato, ker se ni mogel dalje skrivati pred preganjanjem policijskih organov, ki so ga povsod iskali.

Aretiran tat in slepar. Na zahtevo pomorskega kuharja Josipa Klišića je bil predvčerajšnjim aretiran v Trstu 31letni Jurij Micolesin iz Pirana. Pred par meseci sta oba skupaj služila na parniku »Giuseppina«, a ko je pred tremi meseci Micolesin zapustil ladjo, opazil je Klišić, da mu je zmanjkala tudi obleka v vrednosti 50 K. Obenem se je pa tudi isti dan pojavil Micolesin pri soprogini kobilatna Vidulica ter dobil od nje 20 K. Češ, da ga je postal kapitan sam, ker mo-

ra plačati carino za neko svileni blago, ki ga je prinesel s potovanja. — Seveda vse to ni bilo res, Micolesin je izjavil na ta način le zopet 20 kron. — Cela ta stvar pa je bila že skoraj pozabljena. Ko je prišel te dni kuhar Klišić domov, povedala mu je njegova hišna gospodinja, da je okoli dveh popoldne prišel k njej neki človek, ki je rekel, da ga je Klišić poslal k njej, naj pošlje njemu takoj 3 krone, ker jih nujno rabi. Hišna gospodinja je dotičnemu človeku res dala 3 krone in ta je odšel. Ker pa Klišić nikoli ni zahteval onih treh kron, prišel je preiščevati, kdo bi bil morda storilec. Po daljšem preiščevanju se je spomnil Micolesina, ter ga šel iskat. Hodil je po raznih gostlinah in končno srečno našel Micolesina v neki beznici. Dal ga je aretirati.

Imenovanje ravnatelja koprškega učiteljskega. Za ravnatelja koprškega učiteljskega je imenovan bivši profesor na tem učiteljsku Pij Babuder.

Vlom in tatvina v hišici potapljača. Na obrežju Grumula ima potapljač Anton Conestabo majhno leseno lopo, v kateri hrani svojo potapljaško obleko in sploh vso pripravo za rabo pri izvrševanju svojega poklica. Ko je včeraj prišel Conestabo k svoji lopi, je videl, da je nekdo odtrgal žabnico in polomil ključavnico. Iz lope pa je izginila njegova bakrena čelada, gumijevo obuvale in še mnogo druge opreme. Vsega skupaj je bilo ukradeno za 500 K. Potapljač je šel takoj na policijo in tam prijavil tatvino in vlom. Kmalu nato so aretirali 34letnega ribiča Josipa Simonicha, pri katerem so tudi našli ukradeno orodje.

Drobne novice. Otrok se je ponesrečil. Komaj enoletna Zorka Kumar je padla v stanovanju svojih staršev v Trstu tako nesrečno s stola, da si je strla lobanjo in si pretresla možgane. Prenesli so nesrečno dete na kirurški oddelk deželne bolnišnice. — Življenje si je hotel vzeti 37letni H. Pettarin iz Ločnika, ki je uslužben v podgorski papirnici. Prerezal si je žile na rokah, a se je skesal ter si roke zavezal. Potem se je sam podal v bolnišnico. — Moderas je pičil Fr. Krt iz Hrušovice, ko je čistila seno. Doma so ji nudili prvo pomoč in so jo potem oddali v tržaško bolnišnico. Žena je sedaj izven nevarnosti. — Z vrelo vodo se je polil kuhar Pelizotti, ki kuha italijanskim zidarjem, ki grade neko hišo v Podljudbinju. Pelizotti je ves oparjen. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico. — Umrl je v Dornbergu včeraj zjutraj gosp. Jožef Vodopivec, vnet naroden delavec v 59. letu svoje dobe. N. v m. p.! — Tatovi v šoli. V Ronkah so vdrli tatovi v šolsko poslopje in odnesli šolskemu slugi suknjo, čevlje, uro in nekaj denarja. Vrednost vseh ukradenih stvari znaša 100 K. O tatovih še nimajo sledu. — Moderno morskopalnišče se zgradi na Sušaku. V to svrhu se je osnoval neki hrvaški konzorcij. Otvori se kopalnišče dne 1. junia t. l. — Hrvaščina na puljski državni gimnaziji. Vsled sklepa istrskega deželnega šolskega sveta se uvede na državni gimnaziji v italijanskim učnim jezikom v Pulju hrvaščina kot obvezni predmet.

Dnevne vesti.

+ Jugoslovani v delegaciji. Prva seja avstrijske delegacije bo v torek, dne 28. aprila, v Budimpešti. Delegat za Dalmacijo dr. Baljak je odložil svoj mandat in bo njegovo mesto zavezal dr. Tresić - Pavičič; tudi delegat za Istro dr. Laginja se hoče umakniti in bo stopil na njegovo mesto Spinčić.

+ Naši klerikalci in pravaši. Kakor je znano, so naši klerikalci pred leti stopili v zvezo s Hrvati pravaši ter izjavili, da sprejmo program hrvatske stranke prava. Lani pa je prišlo do razdora v stranki prava. Pristaši dr. Mile Starčevića so se ločili od frankovcev in nastali sta dve stranki: frankovska ali kakor se v dunajski korespondenci »Die Information« samaimenuje, krščansko-socialna hrvatska stranka prava in Starčevićeva stranka prava. Obe ti stranki pravijo, da zastopate ideje in načela pokojnega voditelja dr. Ante Starčevića ter očitane drug drugi narodno izdajstvo. Ta spor je spravil naše klerikalce v nemalo zadrego, kateri stranki se naj pridružijo, za katero se naj izrečejo? Vsaka izmed strank pravi, da je edino njen program v resnici pravaški, kako naj potem volijo ubogi naši klerikalci? Za karkoli se izreko, se zamerijo pri tej ali oni stranki. Zato raje kolebajo med obema in čakajo, da končno premaga ena stranka drugo, na kar bodo seveda klerikalci takoj stopili na stran tiste, ki bo zmagovala. Za to je gromovnik dr. Šusteršič dal po šte-

fetu oficijalno razglasiti, da se njegova stranka »niti najmanj ne vmešava« v razdor med hrvatskimi pravaši. No, sedaj bosta vsaj lahko mirno spala dr. Mile Starčević in dr. Horvat, ker je Šusteršič proglasil svojo — nevtralnost!

+ O dopisovanju slovenskih trgovcev. V Trstu izhajajoči »Trgovski List«, ki se mu mora priznati, da je jako dobro urejevan in resno slovensko stanovsko glasilo, prinaša v zadnji številki pod naslovom »Trst« zanimiv članek. Članek obravnava med drugim tolikokrat konstatirano zlo tujejezičnega dopisovanja, ki je v navadi pri slovenskih trgovcih v prometu s trgovci dobavitelji. Postavil se je pri tem na povsem novo stališče, ki je moramo le odobravati, ker se bo omenjeno zlo po našem mnenju dalo iztrebiti le z energičnimi sredstvi. Hvalevredno je, če je ravno trgovsko glasilo prvo povedalo našim trgovcem naravnost v brk, da grešijo na nedopusten način dan na dan z nemškimi in laškimi dopisovanjem, in da nosijo prav vso krivdo, če se Slovenstvo v glavnih tržiščih v Trstu, Gradcu itd. dosedaj še ni moglo priboriti do tistih pozicij, ki mu odločno gredo. Neverjetna malomarnost, da ne rečemo kaj hujšega, je to, če slovenski trgovec dobavitelju celo na slovenski dopis »iz stare navade«, odgovori v tujem jeziku. In to se dogaja! Gori omenjeni list napoveduje obsirnejšo akcijo v obrambo splošnih slovenskih trgovskih koristi, katerim se bo morala dozdevna korist posamičnih ljudi pač podrediti. Slovensko ljudstvo je danes, hvalabogu že tako dozorelo in razsodno, da si bo zapomnilo trgovca, o katerem se govori, da slovenščini noče pripomniti do primerne veljave.

+ Fine manire. »Slovenec« se dela hudo razburjenega zaradi nedolžnega, pravzaprav šaljivega izraza »Marijine kравce in čukci«, ki vendar samo čisto prijazno označuje umstveno zaostalost onih slojev, ki so jih duhovniki vlovili v svoje organizacije in jih izkoriščajo za svoje namene. Pri ti priliki govori »Slovenec« celo o finih manirah, hoteč pač s tem reči, da premalo respektiramo tiste kroge, ki so v Marijinih družbah in drugih takih klerikal. organizacijah. Mislimo pa, da se s svojo omejenjo šalo še dolgo nismo tako pregrešili proti dobrim maniram, kakor tisti klerikalni dostojanstvenik, ki je prišel na koncert »Glasbene Matice«, kjer so bili škofje, visoki funkcionarji, duhovniki in najodličnejše slovensko občinstvo, tako oblečen, kakor kak poveljan vandrovcev, ki je pravkar prilezel s kakega skednja.

— Boj za dedščino po nadvojvodi Ernestu. V velikanskem boju, ki ga vodi gospa pl. Simič, rojena baronica Walburg, za dedščino po nadvojvodi Ernestu, se je oglasila nova priča. Od leta 1862. do 1864. je služil pri grofu Aleksandru Attems v Ljubljani neki Karel Urbanek. Ta je zdaj pisal poslancu dr. Heilingnerju pismo, v katerem se ponuja kot priča. Pravi namreč, da je bil grof Attems mnogokrat povabljen na obed k baronici Walburgovi in k nadvojvodi Ernestu in da mu je grof Attems mnogokrat povedal, da sta nadvojvoda Ernest in baronica Walburg pravilno poročena.

— Umrl je v Ljubljani v Jenkovi ulici št. 4 gosp. Ivan Sterniša, sprevodnik Južne železnice v pokoji. Pogreb bo jutri ob 4. popoldne. Počivalj v miru!

— Jurjevanje na ljubljanskem Gradu. V nedeljo bo zopet vrvenje na dvorišču starodavnega ljubljanskega Gradu, zopet bodo romali tisoči in tisoči na božjo pot k svetemu Jurju, zmagovalcu krutega zmaja, ki je leto za letom zahteval in — o groza! — se mastil z mladimi nedolžnimi devicami, ki še niso poznale sladkosti sveta. Saj vam je znana tista lepa povest! Šentjakobsko - trnovski Ciril - Metodovi podružnici, ki jo vodi sami vneti prijatelji naše šolske družbe, se je posrečilo, vjeti tistega strašnega zmaja, ravno ko mu oči štrle v sočno devico - krasotico, da bi izrazil na nje divjaško oblast. Prijatelji, to niso šale! Pa je prišel, oziroma prihajal sveti Jurij na iskrem vrancu in zasadi strašno sulico v zver, da je zalila črna kri vso okolico, sočna devica je bila pa rešena. Srečna devica in srečne vse, ki se jim ni treba več bati zmaja, da bi jih požrl. Ta zgodovinska dogodka se bo videla pri šentjakobsko - trnovski podružnici in komu naj bo žal, če si jo ogleda! Ker je zmaj ukročen, ne bo nobene nevarnosti, dražiti ga pa vseeno ne bo smeti! Zver je še vedno zver, če je še tako v kleščah in ali bi ne bilo škoda za sočno devico, če bi jo kanaliža začel mrcvariti?

— Kamilica v vsej svoji krasoti se bo videla na ljubljanskem Gradu v muzeju šentjakobsko - trnovske Ciril - Metodove podružnice. Stalo je mnogo truda in težav, da se jo je posrečilo pridobiti za sodelovanje v naravni velikosti v vsej njeni krasoti, a

komur je mar, da res doseže svoj cilj, se ne straši še toliko napora. Vse priznanje prirediteljem, slavno občinstvo pa opozarjamo, da ne jemlje seboj otrok, ne svojih, ne tujih, ker policija, kot znano, ne pozna nobene parda.

— **Salezijanci popravljajo.** Sklicujo se na paragraf 19. tisk. zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zak. št. 6 ex 1863, zahteva podpisano vodstvo z ozirom na vest, objavljeno pod zaglavjem: Kako vzgajajo rakovniški Salezijanci mladino v št. 90 vašega lista z dne 22. aprila t. l., da sprejmejo v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da je mladina v varstvu rakovniških Salezijancev v nedeljo, ko je Sokol II. napravil pešizlet na Lavro in korakal mimo Rakovnika, na vse načine sramotila Sokole, vpila nad njimi ter se jim pačila; 2. Ni res, da so gospodje Salezijanci, ki so nadzorovali dečke, odobravalji ta čin svojih gojencev s krotanjem in ploskanjem; 3. Res pa je, da je bila rakovniška mladina ob pohodu Sokolov po Dolenjski cesti mimo Rakovnika zbrana deloma v učilnici, deloma v glasbeni sobi; 4. Res je, da so bili vsi gospodje Salezijanci ob isti uri zaposleni z nadzorovanjem mladine v zavodu in so o pohodu Sokolov zvedeli šele pozneje. — Vodstvo salezijanskega zavoda na Rakovniku, dne 23. aprila 1914. Kastelic, ravnatelj.

— **Ure na zvonikih ljubljanskih cerkva** kažejo vse čase, samo pravega nikoli. Naravnost skandalozno je, da je frančiškanska ura že mesece pokvarjena in da šentpeterska že od torka kaže vedno pol treh. Ali je treba morda vloge kakšnega političnega društva, da se odpomore takim razmeram? — Eden, ki nima svoje ure.

K otvoritvi belokranjske železnice. Dodatno našemu včerajšnjemu brzojavnemu poročilu se nam iz Novoga mesta še poroča: Po mnogih ugibanjih glede dneva otvoritve nove proge, ima zdaj vendar ostati pri tem, kar so visoki gospodje te dni na Dunaju sklenili. »Slovenec« je sicer iz »zanesljive strani« poučen otvoritev določil na 1. maja, ampak mi smo že takrat majali z glavo, češ, s 1. majniškim izletom že ne bo še nič. Pa imeli smo prav. Zdaj so se odločili za 23. maj, to bo v soboto po Vnebohodu. Ker se pa otvoritve mogoče udeležijo eden članov vladarjeve hiše, je tudi še ta datum vsaj do prvih dni maja preje negotov kot gotov. Glede sporeda otvoritvene slovesnosti tudi še ni nič gotovega, razen če sta program definitivno določila deželni predsednik in višji inšpektor državnih železnic g. Opitz, ki se je ta četrtek dopoldne nalašč v ta namen podal osebno h g. deželnemu šefu. Prvotno so gospodje mislili, da bi se v Novem mestu napravil pri odhodu vlaka zajutrk, vrniviš se nazaj pa velik banket. Računali so, da bi se v to svrhu porabilo 10.000 K porazdeljeno (dežela, država, podjetništvo, stavbeno vodstvo in novomeška občina po 2000 K). Ampak Novo mesto se za ta izdelek ni nič preveč ogrevalo. Tudi ne potem, ko so klerikali poskušali po Beli Krajini nabirati prispevkov in bi Novo mesto nekoliko razbremenili. Da lepše izgleda, so se domislili, da banket za Novo mesto itak ne more priti v poštev, ker leži ob začetku nove proge, doli naprej pa sta Črnomelj in Metlika. Ker je Metlika zaključek proge to stran avstrijske meje, bi se tak banket v Metliki že bolj podal. Ali Hrvat, pravzaprav Ogrbi bi tudi radi kaj imeli od banketa. Zato so jim ustregli željo, pa bodo banket priredili šele v Karlovcu. Tedaj pride na Novo mesto samo kratek zajutrek, v Črnomlju južna, v Metliki predjužnik, v Karlovcu pa veliki banket. Novo mesto bo sicer z veseljem sprejelo goste, ampak še bolj veselo bodo, če bi tudi zajutrek plačali tisti, ki so Dolenjsko oropali za akcije dolenjske železnice. Na slavnost bo vabljenih kakih 100 gostov. Kakor rečeno, tako o dnevu otvoritve kakor glede sporeda še ni izrečena zadnja beseda.

Zanimive slike od Belokranjske železnice je začel izdajati knjigovez g. Kos v Novem mestu, ki ima v podrobni prodaji tudi »Slov. Narod« in »Slov. Dom«. Prve razglednice s sliko novomeškega železniškega mostu čez Krko so že na razpolago. Slika je jako dobro izpadla. Slede v kratkem nadaljevalne slike: Otaviški viadukt, železniški most čez Kolpo (med postajo Metlika in Bobnarice) ter razni drugi projekti. Našim somišljenikom priporočamo fotografske izdelke g. Kosa.

Za čebelarje. Gosp. Fr. Hmelj v Ratečah pri Zid. mostu je imel dne 22. aprila zelo močan prvi roj.

Navada izza temnih časov. V romanu je sicer mnogo lepega čitati o idiličnem življenju na kmetih in o patrijarhalnem razmerju med gospodarji in med posli, ali resnično

življenje je vendar drugačno in vse manj prijazno in udobno. Razmerje med kmečkim gospodarjem in med posli je danes in je bilo vedno sicer jako preprosto ali strogo kapitalistično. Gospodar je posla izrabljaj kolikor je mogel in ga izrablja še dandanes seveda ne več tako, kakor v starih časih, ker mora biti vesel, če ga sploh dobi. Kako kapitalistično pa je moralo biti to razmerje v davnih časih, priča navada, ki se je ohranila še do naših dni. Kakor znano, menjavajo na kmetih na dan sv. Jurja — to je danes — posle, toda posli ostanejo navadno tudi še drugi dan, namreč na dan sv. Marka, pol dneva v sv. jih službah. Največkrat ne vedo niti gospodarji, niti posli, kaj naj to pomeni in menijo, da je to navada brez pomena. Pa ni tako. Stari ljudje vedo prav dobro, kaj ta navada pomeni. To, da ostanejo posli tudi na dan sv. Marka pol dneva v službi, je odškodnina gospodarju za tisti čas v dobi službe, ki so ga posli porabili za opravljanje najbolj človeških potreb. Za ta čas, ki ga je posel med letom porabil, da je človeške potrebe opravljal, je moral pri odhodu odškodovati gospodarja s tem, da mu je še pol dneva delal. Koliko stotelet je ta navada stara, se pač ne ve. K nam je prišla iz nemških krajev, kajti na Hrvaškem je ne poznajo.

Delomirni izkoriščevalci svojih občin. Pri raznih občinah se oglašajo poleg potrebnih in ne po lastni krivdi brezposelnih oseb tudi take, ki so delazmožne, a mesto, da bi si poiskale dela, rajši žive od vagabundaje in pod raznimi pretekami zahtevajo na račun svojih občin denarnih podpor, ali se pa potikajo kot simulanti po bolnišnicah. Pristojne oblasti takim ljudem prekličajo podpore, če jih pa kljub temu dobe, gre to na račun onih občin, katere jim podpore dajo, če pa nočejo v bolnišnice, jih morajo zdravniki natančno pregledati, jeli so resnično bolni — sicer se ima pa z njimi postopati v smislu vlačugarskega zakona. Sedaj so preklicani sledeči individui: Ivan Redl, roj. 18. junija 1887 v Zwentendorf, pristojen v Senftenberg, okraj Krems, na Spodnjem Avstrijskem. Ivan Koranda, roj. 1879 v Schwarbachu, okraj Gmünd v Sp. Avstriji in tje kaj pristojen. Alojzij Wila, roj. 6. junija 1867, pristojen v Simonsfeld, okraj Korneuburg v Sp. Avstriji. Fran Sulzbacher roj. 1867 v Thörlu pri Aflenzu na Štajerskem ter pristojen v Gross Hollenstein, okraj Amstetten v Spodnji Avstriji ter stavbni risar Herman Bartl, roj. 18. junija 1861 v Lincu in tje kaj pristojen. Toraj županstva pozor, da katero tem postopacem ne nasede!

Navedila, po katerih se je ravnanje pri kakem hudodelstvu pred prihodom policijskega psa. Avstrijsko-ogrsko društvo policijskih in vojnih psov je prišlo do zaključka, da se češče prepreči pri kakem hudodelstvu uspeh z napačnim ravnanjem in je vsled tega izdalo sledeča določila: Kakor hitro se zgodi, kako hudodelstvo in je sumiti, da je storilec, ali najdeni predmet v zvezi z dejanjem v bližini okolici, je takoj brzojaviti ali telefonirati po policijskega psa ter čim natančneje označiti kraj in čas dejanja. — Mesto, kjer se je hudodelstvo izvršilo naj se v čimvečjem obsegu zavaruje pristopa ljudi. Se je li zgodilo v hiši, naj se ne pusti ljudi v bližini vrat in oken, skozi katere je sumiti, da je storilec pobegnil. Če je storilec popustil za seboj kakšno predmet, naj se jih ne dotika. Če se poznajo sledovi storilčevih stopinj, naj se te zavaruje s tem, da se jih omreži z nitjo ali okoli njih označi s koščki papirja, ali kaj podobnega v čimvečjem obsegu. Z deskami in za, boji naj se teh sledov ne pokriva, da ne pride zraven poleg storilčevega tudi duh drugih rok. Posebno važno je, da se pred prihodom policijskega psa natančno zabeleži izpovedi dotičnika, ki je hudodelstvo razkril in tudi drugih oseb. Da se odvrne moteče nabiranje radovednežev, je svetovati, da se vest o rekviriranju policijskega psa čimmanj razširi.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 12. do 18. t. m. je bilo v Ljubljani 28 novorojencev, mrtvorojenca 2. Umrlo je med tem časom 21, od teh je bilo 13 domačinov in 8 tujcev. Umrlo je vsled ošpic 1 oseba, vsled jetike 4, med njimi 2 tujca, vsled nezgode 1, vsled samomora 1 in za različnimi boleznimi 14. Za infekcijskimi boleznimi ni v tem času nihče obolel.

Kinematograf »Ideal«. Danes zadnji dan izvanrednega in velikankega sporeda z senzacijsko vohunsko dramo v šestih delih »Skrivnostni X«. Jutri v soboto »Boj za življenje«, krasno kolorirana drama iz življenja v štirih delih v glavni vlogi Madam Gabriela Robinne, najkrajnejša žena Pariza.

Prijeti »Amerikanci«. Ante Jakovljevič, Condič Ivan, Anton Condič

in Josip Condič, vsi trije rojeni v Svibu, okraj Imotski v Dalmaciji in sicer prvi 1896, drugi 1895 in tretji 1896. leta. Mijo Mustopič Andrija roj. 1887, leta v Lokviču tudi v Dalmaciji, Stipa Došen, roj. 1889 v Došenju, občina Karlobag, Rotar Gospič, Ivan Devčić, roj. 1878. v Crnem Darbaru, kotar Gospič ter Mijo Brdar Stipanov, roj. 1896. v Svibu, okraj Imotski v Dalmaciji, so se namerali izseliti v Ameriko in se s tem izogniti vojaški dolžnosti. Na južnem kolodvoru jih je pa policija ustavila ter odposlala prisilnim putem nazaj v njihovo domovino.

Cirkus Kratky. Tudi včerajšnja predstava tega prvovrstnega cirkusa je pokazala, da je podjetje prvovrstno. Vse točke, zlasti konjske dresure, so občinstvu izbornu ugajale. Najboljša točka pa je vsekakor mister Ambrosi in gđ. Marija. Ves spored je prvovrsten ter se obisk tega podjetja občinstvu toplo priporoča. — V soboto popoldne rodbinski in šolski predstavi za deklice ob pol 3. popoldne, za dečke ob pol 5. popoldne.

Razpis službe. Pri kmetijskem kemičnem preskuševališču za Kranjsko v Ljubljani se sprejme kemik kot pomožni asistent. Natančni pogoji v današnjem razpisu v inseratnem delu.

Društvena naznanila.

»Branibor« ima danes zvečer ob 8. sejo pri »Zlatorogu« v posebni sobi, na kar vnovič opozarjamo gg. odbornike.

Društvo državnih sodnopisarniških oficijantov in pomočnikov za Kranjsko in Ljubljani ima v nedeljo, dne 3. majnika ob 3. uri popoldne v gostilni pri »Kroni« v Gradišču svoj I. redni občni zbor.

Društvo užitniških uslužbencev v Ljubljani je strogo stanovsko društvo, obenem pa tudi podporno društvo za svoje člane! Društvo ima že jako lepo premoženje ter zadnje čase prav lepo napreduje. Na žalost moramo pa konstatirati, da je doslej komaj polovica uslužbencev včlanjenih. Zato opozarjamo vse uslužbence pri užitniškem zakupu v Ljubljani, da pristopijo vsi do zadnjega v svoje stanovsko društvo, ker le ako bomo vsi združeni, moremo doseči večjih uspehov.

Sokol Moste pri Ljubljani. Bratom, ki se nameravajo udeleževati letošnjih nastopov v kroju, naznanjamo, da se vrše redovne vaje v **nedeljo, dne 26. t. m. dopoldne ob pol 10. uri v telovadnici.** — Pridite polnoštevilo! Na zdar!

Vaditeljski zbor.

»Sokol v Štepanji vasi« opozarja vsa bratska društva, prijatelje Sokolstva in sploh vse ljubitelje narave na svoj pomladanski pešizlet v kroju, ki ga priredi dne 3. majnika t. l. čez Janče v Litijo. Ker je Janče znan kraj in ima krasen razgled, naj noben ne zamudi tega lepega majnikovega izleta! Podrobnosti še objavimo.

Krški Sokol priredi v soboto dne 6. junija veselico in korist krškim telovadcem, ki se udeležijo vseslovenskega sokolskega zleta v Ljubljani, z burko »Napoleonov samovar« in srečolovom. Sosedna društva se prosijo, da pripomorejo ta dan krškemu Sokolu do sijajnega uspeha.

Iz Logatca. Kako lepo napreduje logaški Sokol v vsakem oziru, se je pokazalo preteklo nedeljo, ko smo prvokrat videli na odru daljšo igro. Naši delatantje so doslej nastopali navadno le na Silvestrovih večerih in kratkih šaloigrah in zato smo se nemalo čudili in — odkrito rečeno — tudi bali, da smo zvedeli, da namerava Sokol vprijeti Ganglovo 4 dejansko dramo »Sin«, ki stavi na igralce že precejšnje zahteve. Diletantje pa so pokazali, da so tudi težjim nalogam kos, kajti prireditelj nas je naravnost presenetila. Naslovno vlogo Cirila je izborni, čeprav mestoma nekoliko pretirano, podal g. K., ki je zlasti v zadnjih dveh dejanjih pokazal, koliko igralske zmožnosti tiči v njem. Zelo nam je to pot ugajala g. K. v osebni nesrečni Helene, katere pa ni mogla boljše predstavljati. Klemenca je gladko, zamišljeno igral g. V. D., le škoda, da tudi v kretajah ni vedno kazal potrpega starca, ki je jedva prestal težko bolezen. Vredna družica mu je bila Marija (g. L.), samo da je le nekoliko premlada izgledala za svojega, 60letnega moža, oziroma za otroka, ki se že ženijo. Trgovca Slak (g. K.) ter dr. Trdina (g. P.) sta se nam zdela kot osebi, na kateri se opira nesrečna Slemenčeva rodbina, mestoma, zlasti v govoru premla energična, dasi sta sicer prav dobro rešila svoji vlogi. O. T., ki smo ga videli tu prvokrat na odru, je predstavljala Tilko tako ljubezljivo in nepriljeno, kakor jo je pač hotel pisatelj sam ustvariti. Prav ljubka sta bila tudi Metod (g. J. D.) ter Marica (g. P.), samo da je slednja le nekoliko preveč apatično poslušala povest ne-

srečno ljubečega Cirila. Vlogo dekleta Mete je prav dobro rešila g. D. Nastop orožnika (g. M.) bi moral biti vsekakor bolj resen in strog, čeprav pride v prijateljsko hišo iskat zločinca. Sicer pa je bilo vsem igralcem videti, da so se res potrudili poglobiti se v svoje vloge; zato tudi ni manjkalo zaslužnega aplavza. Opozoriti bi bilo treba le na nekatere hibe, ki sicer nikakor niso kvarile splošnega vtiska, glede katerih je pa gotovo boljše, ako se več ne ponove. Predvsem si mora Sokol za spremembo scenarije nabaviti pošteno razsvetljavo, ako noče, da bo na odru cel čas polmrak, kakor je bil sedaj. Predolge pavze, kakor sta bili n. pr. pri prihodu dr. Trdine in njegve sestre ali pri serviranju, morajo odpasti, naj se že morajo na vsak način tudi odpasti, — naj se pri tem že na ta ali drug način pomaga, če je morebiti tudi v igri sami v tem oziru kaka vrzel. Ravnotako mora izostati napačno naglasovanje besed bodisi posameznih ali v celotnem stavku. Pogrebi ne stoji nikoli posamezno, temveč vedno le v gruči! — Predstava je bila sicer prav dobro obiskana in blagajnik je gotovo dobil lepe vsote za Sokolski dom, kateremu v prid se je prireditelj vršila. Posnemanja vredno je, da so nekateri, ki niso mogli priti k igri, poslali vstopnino! Splošna želja je, da se igra ob priliki ponovi v Gor. Logatcu, sicer pa, da nas Sokol odslej večkrat razveseli s tako lepimi predstavami kakor je bila zadnja! Igralci zaslužijo za svoj trud res vso pohvalo in priznanje, Sokol pa na lepo uspehi prireditvi naše odkrite čestitke!

Trboveljska podružnica S. P. D. priredi v nedeljo, dne 26. t. m. izlet na Mrzlico (1100 m). Odhod ob 6. uri zjutraj iz kolodvora, ob pol 7. uri od gostilne Plavšak pri cerkvi. Celjani priredijo tudi isti dan izlet na naš Savinjski Triglav, kjer se bomo skupaj par uric poveselili. Vrnemo se nazaj v Trbovlje k Fortaju, kjer se isti dan vrši občni zbor moške podružnice Ciril-Methodove družbe, kjer predava g. dr. Lev Brunčko, podpredsednik Zveze narodnih društev — o vsenemškem gibanju z ozirom na Slovence. — Planinske pozdrave!

Umetnost.

Drugič »Ojki«. Včeraj je »Glasbena Matica« ponovila svoj koncert. Izprememba je bila v tem, da je pred Sattnerjevo kantato zapela gospa Hermsdorf-Bilnova daljšo arijo iz Oberona s spremljevanjem orkestra. Izkazala se je kot dobro šolana in rutinirana pevka in žela za to mnogo odobravanja in poskanja. Obdarovali so jo z dvema šopkoma. Nato je obnovo veliki zbor, orkester in trije solisti kantato »Ojki«. Videlo se je, da je najboljši drugi del, zlasti konec drugega dela, ki je prežet s toplim čustvom. Dober je tudi zadnji del, prvi pa zaostaja. Ponavljanja teksta so mestoma dolga in muzikalno izražene večkrat razseka enotnost pesniških stavkov in misli. Publike je bilo tudi pri drugem koncertu mnogo, dasi ne toliko kakor pri prvem. — Uspeh je bil lep. Gosp. skladatelj je bil navzoč in deležen iskrenih priznanj. P.

Književnost.

— **Rado Murnik:** Lovske bajke in povesti. I. zvezek »Knjižnice Slovenskega Ilustrovanega Tednika«. Ocen o tej knjigi priobčimo v kratkem. Cena elegantno vezani knjigi, ki obsega 192 strani, je 2 K 50 v. Kdor se pa naroči na Knjižnico »Slovenskega Ilustrovanega Tednika«, dobi to knjigo za 1 K 60 v, kajti naročnina za prvi letnik knjižnice, ki bo obsegal 5 knjig, znaša le 8 K. Naročnina se lahko plača ali vsa naenkrat ali pa v dveh obrokih po 4 K ali pa v štirih zaporednih mesečnih obrokih po 2 K.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Podivjani sin. Janez Škantar, oženjen sedlar v Mojstrani je znan žganjepivec in surovež, ki s svojo materjo Marijo grdo ravna. Če mu očita zapravljivost in pijančevanje, se je takoj dejansko lotil. Že minulo pomlad je vsled očitanja vednega žganjepitja svojo mater s silo sunil ter podrl na tla, tako da se je pri tem ob skrinjo udarila. Koncem januarja t. l. je pa, razjarjen vsled marnih besedi, ki jih je govorila proti nekemu njegovemu prijatelju, da ga ne bo več trpela pod svojo streho, pograbil kladivo, podil mater po vasi, ko jo je pa dohitel vrgel ob tla tako, da je reva zadobila pri padcu poškodbo na levem kolčku. Dne 24. svečana t. l. se je pri aretaciji

nekega berača zopet vmešaval, češ, naj ga orožnika izpustita, ker je itak nedolžen. Sodišče je malopridnega sina obsodilo na 6 mesecev težke ječe.

Posojilnico za 400 K opeharil. Anton Jamnik, zidar, bivajoč v Sori, nima lastnega premoženja, pač pa poseduje njegova žena bajto in nekaj zemljišča. Obdolženec je pa za svojo osebo potreboval nekaj denarja; ker je pa dobro vedel, da on ne dobi posojila, zmisli si je nasledno zvijačo. Začetkom meseca februarja zglasil se je pri dekanu Matiji Mraku, ki je načelnik hranilnice in posojilnice v Stari Loki, pod imenom svojega brata Janeza Jamnika, ki je posestnik in na dobrem glasu. Prosil je za 400 K posojila in v verodostojnost pokazal izpisek iz zemljiške knjige, tikajoč se bratovega posestva. Dekan se je informiral o glasu in pričala zmožnosti Janeza Jamnika, nakar je odbor dovolil zaproseno posojilo, blagajnik, kaplan Ivan Drošar pa, kateremu se je obdolženec predstavil kot Janez Jamnik, mu je zaproseno posojilo izplačal. A ta sleparija je prišla kmalo na dan, od 400 K se je našlo pri obdolžencu le še okoli 137 kron, drugi denar je pa že potrosil. Obdolženec pravi, da ni imel name-na posojilnico oslepariti, vendar mu to nihče ne veruje, zlasti ker je bil že dvakrat zaradi goljufije kaznovan. Za kazen se mu je odmerilo 6 mesecev težke ječe.

Nepremišljeno pretenje. Ludvik Fabijan, krojač v Podbrezju, se po svoji krivdi ne razume s svojo ženo in so domači prepriji na dnevnem redu. Letos na pepelnico sredo zvečer je pretepal svojega pastorka, svoji ženi pa grozil z nožem. Iz strahu pred možem sta fant in žena iskala zavetišča pri sosedih Rezi Zbevnik. Fabijan, ki je slutil kam se je žena skрила, je začel v svoji odprti in razsvetljeni veži kričati: »kdor bo mo-jo k ... o pod streho vzel, temu se bo posvetilo, tako da bodo še drugi nesrečni.« Da je to razburilo sosedo, je umljivo, ker so vse hiše s slamo krite. Obdolženec ki se zagovarja s popolno pijanostjo, je bil obsojen na 4 mesece težke ječe.

Razne stvari.

* **Dnevi treznosti v Rusiji.** Rusko notranje ministrstvo je sklenilo, proglasiti tri dni v mesecu aprilu (20., 21. in 22. vsakega leta) za splošno ruske praznike treznosti. Te dni ne smejo prodajati alkohola niti v jedilnicah, restavracijah in ostalih gostinah, iz- vzemši prvorazredne hotele.

* **Kanonik — zapeljivec, umorjen.** Iz Rima poročajo: V Veni pri Catanzaru je neka mlada žena z revol-verjem napadla kanonika Comita, ko je stopil iz cerkve. Njen mož ga je nato z bodalcem usmrtil. Kanonik je skušal zapeljati mlado, lepo ženo ter se jo je dejansko lotil.

* **Veleizdajniški proces.** Iz Szatmar-Nemetija poročajo: 22. t. m. se je začela glavna razprava proti 35 Romunom, ki so 10. aprila 1913 dejansko insultirali v vasi Kismajtemy vikarija nanovo ustanovljene grško-katoliške ogrske škofije, Jaczkovi-cha. Baje so se vršile tudi razne proti državi naperjene demonstracije.

* **Stavka zaradi alkohola.** Iz Petrograda poročajo: 22. t. m. je stavka 8000 delavcev, ker je bilo ob praznikih prepovedano prodajati alkohol, vsled česar niso mogli praznovati na običajen način. Navzlic tej prepovedi pa so ob velikonočnih praznikih pobrali na cestah več nego 200 popolnoma pijanih oseb.

* **Italijanski roparji.** Iz Rima poročajo: Trije, s puškami oboroženi, črno maskirani možje, so napadli na cesti iz Trapani v San Giuliano poštni avtomobil ter ukradli davčnemu nadzorniku, ki se je peljal v avtomobilu, 150.000 lir, ne da bi mu storili kaj žalega. Policija je aretirala tri občinske slugo, ki so na sumu, da so storilci.

* **Dete si razparalo trebuh ter sočilo v vodo.** Iz Brive la Cailarde na Francoskem poročajo: Nekaj tujkajšnji otrok je izvršil dramatičen samomor. Razparal si je trebuh in potem ves krvav hitel k reki ter skočil v vodo. Nesrečni otrok je pustil doma listek z besedami: »Z Bogom, Grem se utopit.«

* **Roka princezinje naprodaj.** Na Viljemovi cesti v Berlinu je stari-narska trvdka, ki ima v svoji iz-ložbi razstavljene roke egiptovske princezinje iz bog ve katerega sto-letja pred Kristusom. Roka mumije je to. Trgovci jamči, da je to prava roka kraljevske hčere. Britski muzej v Londonu je imel pred časom tako roko mumije, ki se je pa sčasoma iz-gubila.

* **Špioni.** Iz Črnovic poročajo: Dne 22. t. m. so v Sadagori aretirali veleposelnika Milczocha in njegovo soprogo, ljudsko učiteljico Heleno Milczoch, ker sta osumljena špionaže.

v prosep Rusije. Hišna preiskava pri rusofilijskih agitatorjih je razkrila material, iz katerega so razvideli, da je bila zakonska dvojica Milczoch v ozkem stiku s petrogradijskim generalnim štabom. Žena je rojena Rusinja, njeni bratje so ruski častniki.

Samomor beležnika. V Sobotici se je pomožni beležnik Fak Evgen Mesterhazy ustrelil. Vzrok samomoru je precej romantičen. Mesterhazy je bil zaljubljen v mlado ciganko. Deklici na ljubo je zapustil svoje starše ter se pridružil ciganom. Na prigrančanje očeta je zapustil lepo ciganko ter se odločil, da snubi drugo. Ko je potem snubil hčer nekega meščana v Sobotici, ni dobil povoljnega odgovora. To ga je tako razburilo, da je izvršil samomor.

Ogrska paprika v nevarnosti. V Segedinu, domovini zlahtne paprike, je zavladala velika žalost. Mažarskemu narodu in pa segedinski papriki preti velika nevarnost iz Španije. Uvoz španske paprike na Ogrsko je dosegel že 130 vagonov. Da se ta grozeča nevarnost odvrne, so v municpalnem odseku mesta Segedina predlagali, da se v novi carinski pogodbi leta 1917. zviša carina na špansko papriko na 300 kron od meterskega stota.

Hrupni prizori v bukreščanskem gledališču. Iz Bukarešte poročajo: V modernem gledališču bi morali predvčerajšnjem igrati revijo »Belecub«, v kateri se zasmehujeta znani politik Take Jonescu in konzervativno-demokratska stranka. V gledališče je prišlo mnogo demokratov in so obmetavali igralce s kamni, gnili jajci in drugimi predmeti. Igralci so pa navzlic temu še nekaj časa igrali. Končno pa so vdrli demonstrantje na oder ter pretepli igralce. Tudi par strelav je padlo. Občinstvo je v največji paniki bežalo iz gledališča. Demonstranti so razbili vso upravo gledališča.

Pisma umrlega kardinala Rampolle. Iz Rima poročajo: Po smrti kardinala Rampolle so našli v njegovih zapuščini obširno korespondenco z milansko grofico Parravicino, v kateri se je ta zelo ostro izrekla o papeževi okolici. Grofica je prosila dediče Rampolle, naj ji vrnejo pisma. To se pa ni zgodilo. Ko je bilo v florentinski reviji objavljenih več pisem, ki so vzbudila v Vatikanu nezadovoljnost, je odvetnik grofice izročil pisma sodišču. Veliko senzacijo vzbujajo tudi okolščine, da so grofico po posredovanju milanskega nadškofa pozvali, naj odloži predsedstvo katoliškega ženskega društva.

Reklama z aeroplani. Iz Rima poročajo: Dne 22. t. m. so v gledališču Constanzi predstavljali novi film Gabiria od d' Annunzia. V svrhu reklame so najeli tudi 3 aviatike, ki so leteli s svojimi aparati čez Rim ter izmetali tisoče in tisoče reklamnih listov v mesto. Eden teh aviatikov je bil Tržačan Vidmar, ki je dopoldne in popoldne napravil vzlete. Letel je tudi čez cerkev sv. Petra in Vatikan. Kakor poroča »Giornale d' Italia«, se je tudi papež pokazal pri oknu, da vidi aviatika. Vidmar je nato brzojavil d' Annunziu, da je bil srečen, prispevati s svojim aeroplanom, ki nosi tržaško helebardo, k uspehu dela velikega Italijana.

Krvavi boji z roparji. Iz Varšave poročajo: Roparsko tolpo zloglasnega bandita Danijela Szeferja še vedno zasledujejo, ne da bi se jim dozdaj posrečilo prijeti roparja. Navzlic temu, da ga love infanteristi in kavaleristi, je ropar še vedno pobegnil. En del tolpe so prijeli. Aretirali so tudi rodbino Szeferjevo. Pri tem se je razvil krvav boj, v katerem je bilo več roparjev ustreljenih. V ponedeljek je prišel Szefer s svojo tolpo v neko vas pri Piotrkovu. Ko so se kmetje vpriji roparjem, so ti začeli na nje streljati. Ustrelili so župana, ranili pa več kmetov. Ostali kmetje so potem izročili roparjem vse, kar so imeli ter jim dali konje in vozove na razpolago, da so pobegnili.

Stavka premogarjev v Colorado. Iz Trinidada poročajo: Neki premogokop, v katerega so se skrili ravnatelj in več drugih oseb, so stavkujoči delavci zažgali in vhod zadelali. — Iz Denverja poročajo: Stavkujoči delavci so v Delagva zažgali tri premogokope in druge nepremičnine lastnikov premogokopov. — Iz Novega Jorka poročajo: Pri spopadih stavkujočih Ironkompanije v Colorado je milica skrajno surovo nastopala. Žene in otroke so brezobzirno potrsili, več jih je pa tudi zgorelo, ko je milica zažgala delavske šotorje, ne da bi čakala, da se stanovalci rešijo. Dozdaj so dognali, da je bilo 45 oseb usmrčenih, 20 pa ranjenih. Mnogo žen in otrok pogrešajo.

Otroci velikega kneza Pavla. Ruski veliki knez Pavel Konstantinovič, carjev stric, živi stalno v Parizu. S svojimi otroci nima sreče. Hči Marja je bila poročena s švedskim princem Viljemom, ki se je dal lani od nje ločiti zaradi nesporazuma in vednih preprirov. Sin Dimitrij,

23 let star, se je poročil v Parizu s mlado krasno Američanko. V Petrogradu je povzročila njegova poroka nevoljo, ker je imel car z velikim knezom velike načrte. Imel je načrt, da ga poroči z eno izmed svojih hčer. Odgovorilo se je celo, da bo v slučaju smrti carjeviča Alekseja proglasen Dimitrij za prestolonaslednika. Zdej je šlo vse to po vodi. Princ so takoj vzeli vsa dostojanstva in je prenehal biti član carske rodbine.

Ideal moderne ženske krasote. V »Grand Palais« v Parizu so priredili čudno predstavo. Razstavili so celo vrsto prs narih žensk. Vidijo se žene najrazličnejših tipov, držanja telesa in pregibanja. Nekaka zastava ženske krasote je to. Priredili so jo na nasvet pariških umetnikov, da se ugotovi, kakšen je ideal moderne ženske krasote. Pred časom je neko predlagal v Parizu, naj kiparji napravijo poskus ter ustvarijo idealno postavo moderne ženske. Na ta poziv so dobili mnogo modelov in znani kipar Anton Mercie bo razsojal. Splošna tendenca poslanih modelov je zelo francoska, nekateri razstavljeni modeli so zelo kuriozni in popolnoma moderni.

Nov škandal v Avstriji. Iz klerikalnih dežel Tirolske in Predarlške pošiljajo vsako leto čez Bodensko jezero na Virtemberško tisoče in tisoče šolobveznih otrok, da tam pasejo živino in opravljajo tudi druga, večinoma težka poljska dela. Mezda je seveda minimalna. O tej zadevi so pred kratkim govorili v virtemberškem zboru ter naglašali posebno to okolščino, da ti otroci, ki jih pošiljajo iz Avstrije na Virtemberško z vednostjo avstrijskih oblasti, celega pol leta ne obiskujejo šole. In virtemberška vlada je morala opozoriti avstrijsko vlado na ta, v nebo vpiljoč nedostatek, ki je predvsem značilen za dežele, v katerih imajo klerikalci vso gospodstvo v rokah. Taki so torej sadovi, če vlada slepo prepusti klerikalnim deželnim gospodarjem vso moč v rokah. O tem kulturnem škandalu bodo govorili tudi v avstrijski delegaciji.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bolezen našega cesarja.

Dunaj, 24. aprila. Danes dopoldne je bil izdan sledeči oficijozni bulletin:

Cesarjev nočni mir je bil danes moten po vstrajnem kašlju. V ostalem je cesarjevo zdravstveno stanje neizpremenjeno. Appetit, čilost, splošno razpoloženje popolnoma zadovoljivo.

Dunaj, 24. aprila. Privatno se poroča iz Schönbrunn: Cesar je šel snoči nekoliko pred 8. zvečer k počitku. Spal je le nekaj ur, potem ga je mučil kašelj, tako da od polnoči naprej ni zatisnil očesa. Cesar je danes zjutraj vstal nekoliko pozneje ter je bil precej izmučen. Zajutkoval je z apetitom. Dopoldne se je posvetil vladarskim poslom, bil pa je precej nervozen. Katar je stacionaren. Težave se pojavljajo pri izbijanju katarčne snovi. Vsled vetrovnega vremena so ostali vsi departementi, ki jih uporablja cesar, zaprti. Danes dopoldne je obiskala cesarja nadvojvodinja Marija Valerija, včeraj je bila popoldne pri cesarju nadvojvodinja Zita.

Borza.

Dunaj, 24. aprila. Borza se je kazala vsled bulletinov o cesarjevem zdravju tudi danes zelo rezervirano. Kurzi spekulativnih papirjev so popustili. Tudi renta je nekoliko padla.

Delegacije.

Dunaj, 24. aprila. Avstrijska delegacija se konstituira v torek, 28. t. m. ob pol 4. popoldne.

Praga, 24. aprila. Češki nacionalci in češki državnopravniki so odločeni obstruirati tudi v delegacijah. Češki agrarci in mladočehi še niso definitivno sklepali o svoji taktiki. Razpoloženje pa je proti obstrukciji.

Zagreb, 24. aprila. Prvič po letu 1906 bodo prišli v delegacije tudi zastopniki hrvatsko-srbske koalicije. Zelo verjetno je, da se bo govorilo tudi o jugoslovanskem vprašanju v zvezi z zunanjo politiko monarhije.

Gališki deželni zbor.

Dunaj, 24. aprila. V poljskih poslanskih krogih se zatrjuje, da se bodo vršile nove volitve za gališki deželni zbor koncem septembra ali začetkom oktobra.

Poljaki in Rusi.

Dunaj, 24. aprila. Iz rusinskih krogov se podpira misel, da naj se v kolikor mogoče kratkem času reši kriza parlamenta. Kar se tiče kandidature deželnega poslanca Niezabitovskega, ki ga kandidirajo Poljaki na mesto gališkega deželnega maršala, Rusini tej kandidaturi niso so-

vražni. Kar se pa tiče poklicanja poljskih parlamentarcev v vlado, vstrajajo pa Rusini na odklanjanju stališču. Zlasti sovražni pa so zasedenja ministrstva za Galicijo po Poljaku, ker smatrajo to kot strankarsko politiko pridobitve, čemur pa Rusini z vso odločnostjo ugovarjajo.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 24. aprila. Državni zbor je pričel včeraj z razpravo o proračunu za 1914/15. Referent Hegedüs je naglašal, da vlada davkov ni povišala. Romun Vajda se je pritoževal, da ni bil noben Romun izvoljen v delegacijo. Govoril je o rusofilstvu nekaterih članov neodvisne stranke ter namigaval, da bi se utegnulo tudi med Romuni razviti rusofilstvo. Proračun je bil v prvem branju sprejet. V specialni debati so bili sprejeti proračuni dvora, ministrskega predsedstva, ministrstva a latere in hrvatskega ministrstva.

Potovanje ogrskih poslancev v Rusijo.

Petrograd, 24. aprila. »Večerna Vremja« poroča iz zanesljivega vira, da se bo vršil v kratkem sestanek ogrskih poslancev v Petrogradu. Kakor hitro se vrne grof Mihael Karoly iz Amerike v Budimpešto, vršila se bode v Budimpešti konferenca neodvisne stranke ter se odpeljejo grof Karoly in tovariši v Petrograd.

Hrvatska.

Zagreb, 24. aprila. Snočnja seja eksekutivnega odbora hrvatsko-srbske koalicije, ki se je udeležil tudi ban Skočlec, je poudarjala oficijozno, da je upati na sporazumno rešitev vseh spornih vprašanj.

Bosna.

Sarajevo, 24. aprila. Deželna vlada je odobrila sklep občinskega sveta v Sarajevu za najetje posojila v znesku en in pol milijona kron. Iz tega petodstotnega posojila, ki se mora vrniti v petih letih, se bodo konvertirala dosedanja kontokorentna posojila ter se bo izvršilo tudi več novih investicij.

Francoski pretendent.

Pariz, 24. aprila. V »Echo de Paris« naznanja vojvoda orleanski, da se kljub vsem govoricam, ki se o njem širijo, ni še odpovedal pretenci na francoski prestol.

Francoski dreadnoughti.

Pariz, 24. aprila. Francosko mornariško ministrstvo naznanja, da bo pričelo 1. aprila 1915 graditi 4 nove francoske nadreadnoughte.

Angleška kraljevska dvojica v Parizu.

Pariz, 24. aprila. Angleška kraljevska dvojica se je danes ob 1/4 na 11. dopoldne odpeljala v London.

Pariz, 24. aprila. Danes dopoldne se je izdal uradni komunik o konferencah francoskih in angleških državnikov. Konference so dognale popolno enotnost v naziranju obeh viad. Poudarja se potreba mirovne politike v svrhu vzdržavanja ravnotežja in miru v Evropi, v katero svrhu deluje solidarno Francija, Angleška in Rusija.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

Berolin, 24. aprila. Iz Washingtona poročajo, da je zahteval admiral Badger nujno ojačenje, ker se približuje mehiška armada 20.000 moč mestu Veracruz, da je Amerikancem zopet vzame. Badger ima samo 5250 moč. Vlada Zedinjenih držav je dala zato povelje, da se mobilizira prvi armadni kontingent v Teksasu. Prvi transportni parnik z 8000 možmi je že odplul.

Washington, 24. aprila. Državni tajnik Briand sporoča, da je prevzela Francoska zastopstvo ameriških interesov v Mehiki.

Washington, 24. aprila. Konteradmiral Doyle je dobil povelje, da se s pacifičnim brodom odpelje pred Mazatlan, kjer se bodo zbrale pacifične severoameriške vojne lade.

Washington, 24. aprila. Močan oddelek mehiških čet se je zbral ob meji Zedinjenih držav z namenom, da vpadne v Teksas. Ta vest je vzbudila v Washingtonu silno razburjenje. Na mejo so odšla močna ojačenja. Mehikanske čete so razrušile v Pietros Negros industrijalna podjetja, pošto in brzojavne postaje.

London, 24. aprila. Iz Novega Jorka poročajo, da je armadni svet nasvetoval, da se odredi mobilizacija 400.000 mož milice.

Pariz, 24. aprila. Listi poročajo, da je dobil angleški poslanik v Mehiki nujno brzojavko svoje vlade, vsled katere je odposlal uradnika angleškega poslanstva v Veracruz, najbrže da ponudi posredovanje Angleške.

London, 24. aprila. Listi poročajo: Med Huerto in njegovimi nasprotniki je prišlo do popolnega sporazuma. Mehika se bo branila solidarno proti Zedinjenim državam.

Washington, 24. aprila. Ameriška posadka v Veracruz je včeraj

začela prodirati iz mesta, da zasede z ozirom na to, ker se bliža mehiška armada, najvažnejše točke zunaj mesta.

Washington, 24. aprila. Mehikanske čete so ob tekaški meji večje oddelke ameriške konjenice.

Washington, 24. aprila. Ameriške čete so naletele v Veracruz na glavni odpor s stran izpuščenih in obojenih kaznjencev. Kaznjenci so se branili do skrajnosti.

Avtomobilna nesreča na Koroškem.

Celovec, 24. aprila. Včeraj zvečer ob 7. se je avtomobil K I-22 v bližini Celovca zaletel s tako silo v neko drevo, da se je popolnoma razbil. Oba pasajirja sta težko ranjena. Prepeljali so ju v celovško bolnišnico. Eden obeh je Teodor Dreher iz Gorice, ki si je pri padcu zdrobil obe čeljusti in zadobil težke notranje poškodbe. Sofer ima veliko rano na glavi ter zlomljeni obo roki. Oba sta težko ranjena in je zlasti dvomljivo, da bi Teodor Dreher iz Gorice okrev. Težko ranjeni Dreher je sin dunajsega Antona Dreherja, njegov spremljevalec je menda njegov brat. Tudi ta je težko ranjen. Žena Teodorja Dreherja je bila brzojavno obveščena o nesreči.

Celovec, 24. aprila. Včeraj ponesrečeni sin dunajskega milijonarja Dreherja je ponoči umrl.

Zrakoplovska nesreča.

Dunaj, 24. aprila. Na letališču Aspern se je dvignil letalec Pitschmann, da konkurira za Schichtovo ceno. Letalni stroj je v bližini Zwettla padel z višine 200 m. Pitschmann je bil na mestu mrtev, njegov brat težko ranjen.

Dogodki na Balkanu.

Okupacija Albanije?

Belgrad, 24. aprila. »Politika« poroča iz Petrograda, da sta Avstrija in Italija včeraj opozorili Rusijo na nenormalne razmere v Albaniji in vprašali, kaj bi rekla Rusija k okupaciji Albanije po avstrijskih in italijanskih četah.

Srbski prestolonaslednik.

Belgrad, 24. aprila. Prestolonaslednik je dospel iz Nove Srbije sem. Mudil se je en dan v Skoplju, dva dneva na Kosovem polju, bil je v Prizrenu, Geygeliju in Dojranu. Povsod ga je prebivalstvo oduševljeno pozdravljalo.

Egejski otoki.

Berolin, 24. aprila. Italijanska vlada je sondirala zadnje dni pri vladah tripelentente, kako bi ta sprejela predlog, da naj se Dodekanezos zopet izroči Turčiji, da pa dobi Italija pravico postaviti nekega nadkomisarija na čelo, sicer turški upravi. Ta naj skrb za javna dela, ceste in pristanišča, ki jih je zgradila Italija. Italijanski predlog je bil odločno odklonjen.

Jurjevanje

na Ljubljanskem gradu v nedeljo, dne 26. aprila 1914

prirede

šentjakebsko-trnovski ter šentpeterski podružnici (moške in ženske) družbe sv. Cirila in Metoda.

Izredne novosti. — Brez konkurence. Začetek ob 7. zjutraj, konec ob mraku. Brez vstopnine.

Gospodarstvo.

— Tečaj za pridelovanje zelenjadi priredi kmetijska šola na Grmu dne 11., 12. in 13. maja t. l. z naslednjim sporedom: V ponedeljek, dne 11. maja: Od 2. do 4. popoldne: Važnost pridelovanja zelenjadi na kmetih in okolici mest. Naprava in razdelitev vrta. Obdelovanje in gnojenje zemlje. Od 4. do 5. ure: Razkazovanje šolskega vrta. V torek, dne 12. maja: Od 8. do 10. popoldne: Naprava gorkih leh. Pridelovanje sadik in zgodnje zelenjadi v gorkih lehih in na prostem. Dobava potrebnega semena. Naročanje semena po cenikih. Kolobarjenje na vrtu in medsetve. Od 10. do 12. ure: Praktično razkazovanje na vrtu. Popoldne od 2. do 4. ure: Pridelovanje najvažnejše zelenjadi za prodajo in domačo rabo. Od 4. do 6. ure: Praktično razkazovanje. V sredo, dne 13. maja od 8. do 10. popoldne: Pridelovanje najvažnejše zelenjadi (nadaljevanje). Od 10. do 12. ure: Ohranjanje in ukuhavanje zelenjadi za zimsko rabo. Popoldne od 2. do 5. ure: Ukuhanje zelenjadi v sadni kuhinji (praktično). — Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem iz Kranjskega plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in za prehrano po 1 K 50 v na dan. Podpora dobe le tisti, katerim se izrečno dovoli in ki za

njo do 4. maja po dopisnici prosijo. Ker se pripusti k tečaju le omejeno število udeležencev, se je zglastiti za tečaj do 4. maja. Vabimo naše gospodinje in kmetjska dekleta k obilni udeležbi!

— Sanacija hrvatske »Pučke banke«. Iz Zagreba poročajo: V zadevi tukajšnje hrvatske »Pučke banke«, ki je prišla v plačilne težkoče in katere predsednik Štefan plem. Daubachy je izvršil samomor, so uvedli sanacijsko akcijo, da rešijo banko pred konkurzom. Zavod, ki ima 1.200.000 kron akcijskega kapitala, se že več let bori s težkočami, ki so se v poslednjih letih pomnožile, ko je banka izvedla več ponesrečenih transakcij, tako posebno pri premogokopni družbi »Una« v Bosni. Banka je imela tudi več podružnic. Podružnica v Novi v hrvatskem Primorju ima zelo mnogo vlog ameriških izseljencev, ki so zdaj tudi v nevarnosti. Vlada je izjavila, da je pripravljena podpirati sanacijsko akcijo. In ker je tudi ravnateljstvo dalo precejšen znesek na razpolago, da Hrvatska deželna banka izvedla likvidacijo zavoda. Vsled poloma te banke je bilo več zagrebških finančnikov zelo oškodovanih. Podpredsednik banke Janko baron Vraniczy je dal za sanacijo banke 500.000 kron na razpolaganje. Značilno je, da izkazuje še bilanca za leto 1912. znaten dobiček.

— Zgradba bosanskih železnic. Z Dunaja poročajo: Od zgradb, ki se nahajajo v bosanskem železniškem programu, bodo najprvo zgradili progi Samec-Doboj in Banjaluka-Jajce.

— Ruska tekstilna industrija in balkanski trgi. Pred nedavnim so dobili tekstilni tovarnarji v Lodzu večja naročila za romunsko vlado. Ruska tekstilna industrija stremi, da razširi svojo izvozno trgovino, predvsem v balkanske države in v Turčijo. Ruska industrija upa, da se ji posreči z enotnimi organizacijami, ki se pripravljajo, uspešno konkurirati z avstrijsko in nemško industrij.

— Nova ladjedelnica v Rusiji. Sibirska banka je sklenila še letos ustanoviti novo ladjedelnico v Herzonu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 23. aprila: Ivan Sterniša, železniški sprevodnik v p., 59 let, Jenkova ulica. — Anton Merčun, posestnikov sin, hiralec, 36 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 19. aprila: Karel Korošec, nadsprevodnikov sin, 12 let. — Stanislav Grundner, potnik, 75 let. — Anton Fras, prodajalec v kantini, 15 let.

Dne 20. aprila: Josip Tomažič, mestni delavec, 63 let. — Matija Južnik, poljski dninar, 63 let.

Dne 21. aprila: Alojzij Schober, železniški strojevodja v pok., 56 let.

Dne 22. aprila: Marija Pogačar, poljska dninarica, 74 let. — Andrej Kristan, posestnik, 57 let.

Dne 23. aprila: Fran Zorman, delavkin sin, 2 leti.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ako vam je drago zdravje, čitajte današnji Lysoformov inserat in zahtevajte zanimivo knjigo »Kaj je higiena« gratis od kemika Hubmana, Dunaj XX. Petraschgasse 4.

Občudovanje zbuja hitri, bolečine tolažeči učinek Fellerjevega rastlinsko esenčnega fluida z zn. »Elsa-fluid« pri vseh na naduhi in revmatizmu trpečih. Kdor trpi na bolečinah kakršnekoli vrste, bolečinah v križu, trganju itd., naj naroči 12 steklenic za 5 kron franko od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 238 (Hrvatsko). Obenem tudi lahko naročimo Fellerjeve volino odvajajoče rabarbarske kroglice z zn. »Elza kroglice«, 6 škatlic za 4 krore franko.

1902 Zavitek 30 vin.
Take štati STROBIN.
Pazoma la druge slavnike lahko vsek čas s Strobinom sami čistimo in imamo se to veliko ugodnost, da slavniki tako lahko rabimo. Strobin je popolnoma neškodljiv kisan in obilni; dobi se v lekarnah in drogerijah.
Eggen-Dapet Felka, Gribanfeld, Dunaj VI.

Bilo bi vendar čudno, ako bi še nikomur ne padlo v glavo, da kljub vsakdanjega čiščenja zob z zobnim praškom ali zobnim milom zobje (zlasti kočnjaki) pogosto vendar postanejo slabi in oti. Ali ni to najboljši dokaz, da je čiščenje zob s praškom ali milom popolnoma nezadostno? Zobje nam ne store usluge, da bi gnili samo na onih mestih, kamor udobno lahko dosežemo s ščetko. Nasprotno, ravno na onih mestih, ki so težko dostopna, kakor zadnje strani kočnjakov, špranje med zobmi, odtine v zobeh, presledki med zobmi itd., prav tam se najprej in najzanesljiveje razvija gnitje in pokvara. Ako si hočemo zobe ohraniti proste gnitja in pokvare, torej zdrave, dosežemo to najzanesljiveje z antiseptično ustno vodo kakor je Odol. Ta se pri izplakovanju vrine povsod, v otle zob in v špranje v zobeh, na zadnje strani kočnjakov itd. Odol odteguje zobe razdejavajočim glivam življenjske pogoje in torej zobe varuje pokvare. Svetujemo torej vsem, ki si hočejo ohraniti zobe zdrave, z dobro vestjo in prav nujno, naj se navadijo na pridno negovanje zob z Odolom.

Sloenci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 309,2		Srednji zračni tlak 736 mm			
Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
23	2. pop.	739,7	21,6	sl. jvzh.	del. oblak.
9	9. zv.	740,1	15,0	brezvetr.	pol. oblak.
24	7. zj.	739,8	8,6	sl. jug	

Srednja večerajšnja temperatura 14,6°, norm. 11,0° Padavina v 24 urah mm 0,0.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog in oče, gospod

Ivan Sterniša

sprevednik južne žel. v pokoju

včeraj po noči ob 1/21 uri, po daljšem bolehanju, previden s tolažili sv. vere v starosti 58. let mirno preminil. Pogreb nepozabnega ranjkega se vrši jutri v soboto, dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Jenkova ulica št. 4, na pokopališče k sv. Križu.

V Ljubljani, dne 24. aprila 1914.

Marija Sterniša, soproga, Ivan Sterniša, pristav c. kr. priv. juž. žel., sin.

ZAHVALA.

Povodom bridke izgube, naše iskrenoljubljene, dobre matere, soproge, gospe

Ane Šetinc

se pristočno zahvaljujemo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znanecem za izraze sočutja, kakor tudi za mnogobrojno spremstvo na njenem zadnjem potu.

Posebno pa se zahvaljujemo čast. gosp. Andreju Stenovec za tolažilne obiske, za časa boleznj, gospe Zalarjevi, gospodom pevcom za ganljivo petje, ter vsem darovalcem krasnih vencev.

Bog plačaj vsem!

Staritrg pri Ložu, dne 23. aprila 1914.

Rodbina Šetinc.

Sirolin "Roche"

olajša in ozdravi bolezni v prsih
kašel, katar, influenco, naduho.

Dobiva se po vseh lekarnah. Originalni zavitek 4 K. Dobiva se po vseh lekarnah.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 24. aprila 1914.

Malobonji papirji.

	Dunaj	Praga
4% majeva renta	82	82 20
4 1/2% srebrna renta	85 30	85 50
4% avstr. krona renta	82 30	82 50
4% ogr. krona renta	81 05	81 25
4% kranjsko dež. posojilo	89	89
4% k. o. češke dež. banke	87 75	88 75

Srečke.

	432—	442—
Srečke iz l. 1860 1/2	670—	680—
„ 1864	289 50	299 50
„ tiske	278—	288—
„ zemeljske l. izdaje	242 50	252 50
„ II.	225 50	235 50
„ ogrske hipotečne	463—	473—
„ dun. komuna ne	442 50	452 50
„ avstr. kreditne	60—	65—
„ ljubljanske	51 35	55 35
„ avstr. rdeč. križa	29—	33—
„ ogr.	25 50	29 50
„ bazilika	222—	225—
„ turške		

Delnice.

	404—	406—
Ljubljanske kreditne banke	610 50	611 50
Avstr. kreditnega zavoda	515 50	516 50
Dunajske bančne družbe	98 40	99 40
Južne železnice	699—	700—
Državne železnice	815 25	816 25
Alpine-Montan	300—	301—
Češke sladkorne družbe	269 75	270 75
Živnostenske banke		

Valute.

	11 38	11 43
Cekini	117 45	117 65
Marke	95 60	95 80
Franki	95—	95 20
Lire	252 25	253 25
Rubliji		

Prodajalko

sprejmo takoj ali v času 4 do 6 tednov v trgovino z mešanim blagom
Josip Čuček, Knežak via št. Peter na Krasu. — Plača in vse drugo po dogovoru. 1600

Edina primorska tovarna dvokoles „TRIBUNA“
Gorica, Tržanska ulica št. 26, prej pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. BATJEL

Gorica, Stolna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Med

zlatorumen, trčan, zajamčeno čist, v detičah s 4 1/2 kg vsebine, razpošilja po K 8-50
Čeholarašče Hirska Bistrica.

Pozor trgovci! Pozor trgovci!
Na glavnem trgu v Kamniku se oddajo v najem 1603

lepi trgovski lokali z opravo vred.

Prostor je jako ugoden za vsakovrstno trgovino. Pojasnila daje F. Cvek v Kamniku.

Kontorist

slovenskega, hrvaškega ter nemškega jezika, strojepisja in stenografije zmožen, želi nastopiti kake službe. Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

1584

Stanovanje

2 ali 3 sobe s pritliklinami za avgust termin lahe mirna stranka brez otrok.

Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod šifro „H.“ 1518

Pozor! Pozor!

Jak. Wermuth z Dunaja je tukaj in kupuje odloženo moško obleko, vojaške uniforme, železničarske plašče, sedla in pritlikline, pramice (borte) in plačuje najvišje cene.

Dopisi poste restante. 1554

Zaradi odstopovanja v Ameriko se za svoje odda 9 mesecev stara

punčka

Kje, pove uprav. šifro „Slov. Naroda“.

1875

Trgovski pomočnik

mešane stroke zmožen slov. nem. ital. in hrvaškega jezika, ter popolnoma vojašine popolnoma prost, želi s 15. majem službo premeniti. Ponudbe na upravništvo „Slov. Nar.“ pod „izvrstna prodajalec“.

Velik zaslužek

dobe pošteni ljudje, stalni v vseh krajih, ki so poznani in ki se hočejo pečati s prodajo lahkih stvari. Več se izve pod „Dober zaslužek 200“ pošta Ljubljana. — Samo proti izkaznici, 1597

VABILO!

V nedeljo, dne 26. aprila ob 2. uri pop. priredi 1605

Loška godba na lok koncert

na vrtu g. Leopolda Rohavsa v Zagerju ob Savl.

Vstopnina prosta. Vstopnina prosta.

K obilni udeležbi vljudno vabi godba na lok.

Sidro-Syrup. Sarsaparillae comp.
Čisto brez. Steklenica K 2,50 in 7,50.

Sidro-Liniment. Capot comp.
Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller
Čisto stajajoče mazilo na prehlajanje, revmatizem, trganje po udih, itd.
Skladišnica K — 20, 1,00, 2,00.

Sidro-žvepleno-mazilo.
Zelo učinkovito pri lišaju, solnem tiku, itd.
Lestek K 1,00.

Dobit se oboro v vsaki apoteki ali po direktno v
Dr. Meder-Jovi apoteki „pri zdravništvu“
Praga 1, Elisabethstrasse 8.

Trgovina z meš. blagom

v Ljubljani se z vso opravo proda radi rodbinskih razmer pod zelo ugodnimi pogoji. 1538

Vpraša se v trgovini pri Franji Snej, Kolodvorska ulica 41.

Kino Počka, Ljubljana
od 25. do 27. aprila 1914.

Senzacijski film. Senzacijski film.

Originalni! Smukova zaročna pijanost! Originalni!

Nič ne pomaga!

Vse vpitje je glas vpljočega v puščavi. Ker prave angleške

gramofone in originalne gramofonske plošče

dobite iz prve roke

edino v moji trgovini.

Caruso, Slezak, Demuth, Battistini, Selma Kurz in drugi svetovni pevci po vsaki dan v moji prodajalni

Sodna ulica 5, poleg c. kr. dež. sodnije.

Poslušanje popolnoma brezplačno.

A. Rasberger, Ljubljana.

Glavni zastopnik: The Gramophone Co. Limitd. London, Avstrijske gramofonske družbe na Dunaju, Homophon Compny Berlin.

Velike godbene automate vedno v zalogi.

NOVOST! Samograjči klavir z navijanjem na pero. NOVOST!

3513 Od dobrega najboljšje!

Lastna delavnica za popravila. Ceniki franko!

Velikanska zaloga oblek

za gospode in dečke

A. KUNC

Ljubljana.

Bogata zaloga blaga za naročila po meri.

Priznana najfinejša izvršitev.

Najnižje cene!

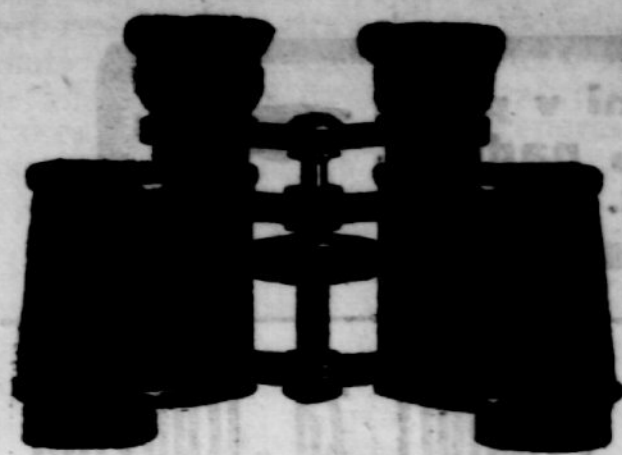
Geniki na razpolago.

Vprašajte

svojega hišnega zdravnika, ki Vam potrdi, da v nobenem gospodarstvu ne sme manjkati dobrega razkužila. Za razkuževanje ran in ranitev, za razkuževanje ob bolniški postelji, za intimno damsko toaleta (irigacijo) je najboljšje porabljati

LYSOFORM

1—2% raztopine. Lysoform je preiskevano, že desetletja pripoznano in znano preiskano razkužilo. Dobiva se s navodilom vred v vsaki lekarni in drogeriji, originalna steklenica 80 vinarjev. Za razkuženje ust se izdelava Lysoform s poprovo meto (steklenica K 160) Zanimivo knjigo »Zdravje in desintekcija« podlje na zahtevno zastoj A HUBMANN, referent »Lysoform-werke« Dunaj, IX, Petruschasse 4. Kupujte Lysoform le v originalnih steklenicah z navodilom. Svarimo pred ponaredbami.

Priporočila se kot strokovnjak
K. JURMAN — cenik. —
optik - specialist, optični zavod z električnim obratom.
 Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno
 očala in Vas strokovnjaško postreže.

Mlada plačil. natakaraica

vešča slovenskega in nemškega jezika,
 želi mesto za poletno sezijo.

Pisma na upravn. »Slov. Naroda«
 pod „Mimica/1565“ 1565

Cirkvenica. Vila Antonija

z lepim vrtom, moderno ure-
 jena, zavarovana pred vetrovi,
 sobe s penzionom in brez njega.

Cene umerjene.
 Pojasnila daje upraviteljstvo vile.

**Za pomladno
sezijo!**

Najmodernejše oblike,
 garantirane kvalitete in
 prvovrstne priljubljenosti
 so čevlji tvrdke:

16⁵⁰ *Anglo-Novak-Ljubljana* 12⁵⁰
 Šelenburgova ulica.

Kupi se do dobro ohranjena, bolj široka siva uniforma

za rezervnega častnika, pešča, ter suknja
 (Waffenrock). 1524

Ponudbe pod „Kuh/1524“ na uprav.
 »Slov. Naroda«.

Ail je dobiti točno in neškodljivo učin-
 kujočega sredstva proti

moški oslabelosti?

Velezavir opis o presenetljivem razkritju
 nemškega potovanja po Afriki (pripo-
 znano tudi od številnih nemških in ino-
 zemskih profesorjev in zdravnikov) raz-
 pošilja za 20 h za poštnino v zaprtem
 dvojnem pismu brez natisa dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83. (Ffo.)

Gospodje vsake starosti, ki so doslej
 brezuspešno rabili vse mogoče (aparate,
 kroglice, metode, praške takozvane oja-
 čila itd.), mi bodo po prečitavanju mojega
 opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na
 razpolago samo omejeno število eksem-
 plarov. 4563

Št. 7871.

1587

Št. 3590/V. u.

1591

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski odpošlje tudi letos 10 ubožnih v Ljubljani
 živečih otrok na stroške mestne občine v **pomorski hospice v Gradož.**
 Sprejemajo se v ta hospice le otroci 6—12 let stari, slabokrvni,
 rahitični in skrofulozni, ki lahko sami hodijo in ki nimajo kakih čirov ali fistul,
 Tuberkuulozni otroci so izključeni, ravnotako otroci s kako nalezljivo
 boleznijo.

Prošnje je vložiti pri mestnem magistratu

do 20. majnika l. l.

in priložiti potrdilo o ubožnosti, krstni list in zdravniško potrdilo.

Starši sprejetih otrok podpisati imajo revers, s katerim privoliijo v
 eventuelno potrebne operacije oziroma zdravilno ravnanje z otroci.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 21. aprila 1914.

Razpis.

Kmetijsko kemijsko preskuševališče za Kranjsko v Ljubljani sprejme takoj kemika

z visokošolsko tehniško naobrazbo kot pomožnega asistenta, odnosno znan-
 stvenega pomočnika.

Služba je začasna in vsak čas odpovedna. Znanje slovenskega ali pa
 enega slovanskih jezikov je neobhodno potrebno.

Na veleslavni deželni odbor kranjski naslovljene in z dokazili o spo-
 sobnosti opremljene ponudbe je z navedbo zahtevane mesečne plače vložiti
 pri podpisnem ravnateljstvu

do 7. maja 1914.

V Ljubljani, dne 23. aprila 1914.

Ravnateljstvo kmetijsko-kemijskega preskuševališča za Kranjsko.

Ravnatelj:

Ing. chem. J. Turk.

1585

Slovenski zavod.

Sanatorij „Mirni dom“

pošta Gornja Kungota pri Mariboru
 za notranje in živčne bolezni.

Celo leto odprto, zmerne cene. Govori se
 slovensko. Pojasnila daje dr. Fr. Čeh.

!! Umetniške razglednice !!
 Priznana vedno novosti.
.. Pisemski papir ..
 v največji izbiri priporočila
Marija Tičar, trgovina papirja itd.
 Ljubljana, sv. Petra cesta 26.
 Na deželo se pošilja na izbiro. 4063

Original plošče „Gramofon angli“ proje K 4—, sedaj K 3—
 Original plošče „Gramofon“ proje K 250, sedaj K 2—
**Tvorniška zaloga avtomatov
 gramofonov in plošč**

Fr. P. Zajec
 Ljubljana, Stari trg 8.

Zastopnik največjih tvornic tu in inozemstva
 Favaria, Columbia, Jumbo, Edison, Gram-
 ophon, Avstr. gram. dr. „Angeli“ itd. itd.

Nad 20.000 plošč v zalogi.
 Specialne plošče najslavnejših opernih pevcev
 in pevk: Caruso, Szelezak, Naval, Demuth,
 Battistini, Arnoldson, Destin, Selma Kurz itd.

Vsa popravila tiskarjem v svoji lastni de-
 lavnici točno in solidno. — Pri večjem od-
 jemu popust. Ceniki brezplačno.

Razglas o glavnem naboru leta 1914.

V smislu določil § 42. vojnih predpisov I. del, 1. zvezek, se razglašja:
 1. Letošnji glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano se vrši
 dne 9., 10. in 12. junija in sicer:

a) dne 9. junija za I. in II. razred domačih,
 b) dne 10. junija za III. razred domačih in I. razred tujih,
 c) dne 12. junija za II. in III. razred tujih nabornikov, katerim se je
 dovolilo priti k naboru v Ljubljani.

2. Uradovanje se prične vselej ob 8. dopoldne v „Mestnem domu“,
 Cesarja Jožefa trg št. 2.

3. Nabornikom, odnosno tudi njihovim moškim svojcem, ki pridejo v
 pošte, priti je pravočasno, **snažnim in treznim** na naborišče ter jim je pra-
 vočasno vložiti izkazila za eno ali drugo zaprošenih olajšil, kakor

a) po § 21. v. z. (enoletno aktivno službovanje),
 b) po § 23. v. z. (enoletniki medicinci),
 c) po § 24. v. z. (enoletniki živinozdravniki),
 d) po § 25. v. z. (enoletniki lekarnarji),
 e) po § 26. v. z. (enoletniki posebnih službenih vrst),
 f) po § 27. v. z. (enoletniki vojne mornarice),
 g) po § 29. v. z. (duhovniki in kandidati duhovskega stanu),
 h) po § 30. v. z. (posestniki podedovanih kmetij),
 i) po § 31. v. z. (vzdrževalci rodbin),
 j) po § 82. v. z. (učitelji in učiteljskičniki),
 k) po § 20. v. z. (dveletno aktivno službovanje).

4. Naborniki, ki se potezajo za olajšilo po §§ 29. do 31. in po § 82.
 v. z. in imajo tudi pravico do enoletne ali dveletne aktivne službe po § 20.
 v. z., v slučaju odklonjene prošnje za eno ali drugo omenjenih olajšil, lahko
 pri glavnem naboru uveljavijo pravico do enoletne, odnosno dveletne aktivne
 službe po § 20. v. z.

5. Kdor ne izpolni naborne dolžnosti, kdor se ne drži rokov, ki so
 določeni za vlaganje prošenj za olajšila, sploh kdor ne vpoštevata iz vojnega
 zakona izvirajočih dolžnosti, se ne more opravičevati s tem, da ni vedel za
 ta oklic ali zakon.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 15. aprila 1914.

**Avstr. amerikan.
= zaloga čevljev =
Prešernova ul. 52.**

12⁵⁰

16⁵⁰

**Naši čevlji po kakovosti,
 :: priljubljenosti in eleganci ::
 prebese vsako konkurenco.**

**Za pomladno in poletno sezono
priporočila tvrdka**

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

**izgotovljenih oblek
za gospode in dečke**

ter mične novosti

v kontekstiji za dame in deklice.

Ceniki zastonj in franko.